

Projekt z dnia 26 września 2017 r.

U S T A W A

z dnia

o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

¹⁾ Niniejsza ustawa:

- 1) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającą rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 73);
- 2) w zakresie swojej regulacji uzupełnia wdrożenie dyrektywy Rady (UE) 2016/2258 z dnia 6 grudnia 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w odniesieniu do dostępu organów podatkowych do informacji dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy (Dz. Urz. UE L 342 z 16.12.2016, str. 1);
- 3) służy stosowaniu: rozporządzenia Rady (WE) nr 2580/2001 z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu (Dz. Urz. UE L 344 z 28.12.2001, str. 70), rozporządzenia Rady (WE) nr 881/2002 z dnia 27 maja 2002 r. wprowadzającego niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z ISIL (Daisy) i z organizacjami Al-Kaidy (Dz. Urz. UE L 139 z 29.05.2002, str. 9, z późn. zm.), rozporządzenia (WE) nr 1889/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Wspólnoty lub wywożonych ze Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 309 z 25.11.2005, str. 9), rozporządzenia Rady (WE) 753/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie szczególnych środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom w związku z sytuacją w Afganistanie (Dz. Urz. UE L 199 z 02.08.2011, str. 1), rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającego rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i nr 1193/2011 (Dz. Urz. UE L 122 z 03.05.2013, str. 1), rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylające rozporządzenia (WE) nr 1781/2006 (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2016, str. 1), rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1781/2006 (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2016 r., str. 1).

- 2) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach, ustawę z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie, ustawę z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, ustawę z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. działalności pożytku publicznego i wolontariacie, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 9 listopada 2009 r. o grach hazardowych, ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze, ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, ustawę z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawę z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami.

Art. 1. Ustawa określa zasady oraz tryb przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Art. 2. 1. Instytucjami obowiązаныmi są:

- 1) banki krajowe, oddziały banków zagranicznych, oddziały instytucji kredytowych, instytucje finansowe mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz oddziały instytucji finansowych niemających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo Bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, z późn. zm.³⁾);
- 2) spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w rozumieniu ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, z późn. zm.⁴⁾);
- 3) krajowe instytucje płatnicze, krajowe instytucje pieniądza elektronicznego, oddziały unijnych instytucji płatniczych, oddziały unijnych i zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego, biura usług płatniczych oraz agentów rozliczeniowych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1572 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 1089);
- 4) firmy inwestycyjne, banki powiernicze w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1768) oraz oddziały zagranicznych firm inwestycyjnych w rozumieniu tej ustawy, prowadzące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) zagraniczne osoby prawne prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, w tym prowadzące taką działalność w formie oddziału, oraz towarowe domy maklerskie w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1127 i 1089) oraz spółki handlowe, o których mowa w art. 50a tej ustawy;
- 6) spółki prowadzącej rynek regulowany – w zakresie, w jakim prowadzą platformę aukcyjną, o której mowa w art. 3 pkt 10a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1997 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 85, 724, 768, 791 i 1089.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 60, 85, 245, 768 i 1089.

- 7) fundusze inwestycyjne, alternatywne spółki inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, zarządzający ASI, oddziały spółek zarządzających oraz oddziały zarządzających z UE znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896, z późn. zm.⁵⁾);
- 8) zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność, o której mowa w dziale I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170 i 1089), w tym krajowe zakłady ubezpieczeń, główne oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej oraz oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń mających siedzibę w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 9) pośrednicy ubezpieczeniowi wykonujący czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie ubezpieczeń wymienionych w dziale I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz oddziały zagranicznych pośredników wykonujących takie czynności mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem agenta ubezpieczeniowego, który:
 - a) nie jest agentem ubezpieczeniowym wykonującym czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
 - b) nie pobiera od klienta składki ubezpieczeniowej, ani od zakładu ubezpieczeń kwot należnych klientowi;
- 10) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. oraz spółka, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu, o którym mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, w zakresie w jakim prowadzą rachunki papierów wartościowych lub rachunki zbiorcze;
- 11) przedsiębiorcy prowadzący działalność kantorową w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 679), inni przedsiębiorcy świadczący usługę wymiany walut lub usługę pośrednictwa w wymianie walut, niebędący innymi

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 724, 768, 791 i 1089.

instytucjami obowiązany, oraz oddziały przedsiębiorców zagranicznych prowadzących taką działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 12) podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług w zakresie:
 - a) wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi i środkami płatniczymi,
 - b) wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi,
 - c) pośrednictwa w wymianie, o której mowa w lit. a lub b, lub
 - d) prowadzenia rachunków, o których mowa w ust. 2 pkt 17 lit. e;
- 13) notariusze w zakresie czynności dokonywanych w formie aktu notarialnego, obejmujących:
 - a) przeniesienie własności wartości majątkowej, w tym sprzedaż, zamianę lub darowiznę ruchomości lub nieruchomości,
 - b) zawarcie umowy działu spadku, zniesienia współwłasności, dożywocia, renty w zamian za przeniesienie własności nieruchomości oraz o podział majątku wspólnego,
 - c) przeniesienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, prawa użytkowania wieczystego oraz ekspektatywy odrębnej własności lokalu,
 - d) wniesienie wkładu niepieniężnego po założeniu spółki,
 - e) zawarcie umowy dokumentującej wniesienie lub podwyższenie wkładów do spółki albo wniesienie lub podwyższenie kapitału zakładowego,
 - f) przekształcenie lub połączenie spółek,
 - g) zbycie przedsiębiorstwa,
 - h) zbycie udziałów w spółce;
- 14) adwokaci, radcowie prawni, prawnicy zagraniczni, doradcy podatkowi w zakresie, w jakim świadczą na rzecz klienta pomoc prawną lub czynności doradztwa podatkowego dotyczące:
 - a) kupna lub sprzedaży nieruchomości, przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa,
 - b) zarządzania środkami pieniężnymi, instrumentami finansowymi lub innymi aktywami klienta,
 - c) zawierania umowy o prowadzenie rachunku bankowego, rachunku papierów wartościowych lub wykonywania czynności związanych z prowadzeniem tych rachunków,

- d) wnoszenia wkładu do spółki kapitałowej lub podwyższenia kapitału zakładowego spółki kapitałowej,
 - e) utworzenia, prowadzenia działalności lub zarządzania spółkami kapitałowymi lub trustami
- z wyjątkiem radców prawnych oraz prawników zagranicznych wykonujących zawód w ramach stosunku pracy lub służby w urzędach obsługujących organy administracji publicznej, innych państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych oraz w podmiotach innych niż spółki, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, oraz doradców podatkowych wykonujących zawód w ramach stosunku pracy w podmiotach innych, niż te o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 794 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 1089);
- 15) doradcy podatkowi, w zakresie innych czynności doradztwa podatkowego niż wymienione w pkt 14, oraz biegli rewidenci;
 - 16) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460 i 819), niebędący innymi instytucjami obowiązany, świadczący usługi polegające na:
 - a) tworzeniu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, w tym spółki,
 - b) pełnieniu funkcji lub umożliwianiu innej osobie pełnienia funkcji, członka zarządu spółki lub podobnej funkcji w osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej,
 - c) zapewnianiu siedziby, adresu prowadzenia działalności lub adresu korespondencyjnego oraz innych pokrewnych usług dla osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, w tym spółki,
 - d) działaniu lub umożliwieniu innej osobie działania, jako powiernik trustu, który powstał w drodze czynności prawnej lub podobnego porozumienia prawnego,
 - e) działaniu lub umożliwieniu innej osobie działania, jako osoba wykonująca prawa z akcji lub udziałów na rzecz podmiotu innego niż spółka notowana na rynku regulowanym podlegającej wymogom dotyczącym ujawniania informacji zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub podlegająca równoważnym standardom międzynarodowym;

- 17) podmioty prowadzące działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- 18) pośrednicy w obrocie nieruchomościami;
- 19) operatorzy pocztowi w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo Pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481);
- 20) podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier w karty i gier na automatach w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 471, 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 88, 379 i 1089);
- 21) fundacje utworzone na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2016 r. poz. 40) w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane;
- 22) stowarzyszenia posiadające osobowość prawną, utworzone na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2017 r. poz. 210) w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane;
- 23) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności za towary w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane;
- 24) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej w zakresie, w jakim prowadzą działalność polegającą na udostępnianiu skrytek sejfowych oraz oddziały przedsiębiorców zagranicznych prowadzące taką działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 25) instytucje pożyczkowe w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2016 r. poz. 1528 oraz z 2017 r. poz. 819).

2. Ilekcioć w ustawie jest mowa o:

- 1) beneficjencie rzeczywistym – rozumie się przez to osobę fizyczną lub osoby fizyczne, sprawujące, bezpośrednio lub pośrednio, kontrolę nad klientem poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające

wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez klienta lub osobę fizyczną lub osoby fizyczne, w imieniu których stosunki gospodarcze są nawiązywane lub przeprowadzana jest transakcja okazjonalna, w tym:

- a) w przypadku klienta będącego osobą prawną inną niż spółka, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegających wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadającym im przepisom prawa państwa trzeciego:
- osobę fizyczną będącą udziałowcem lub akcjonariuszem klienta, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej,
 - osobę fizyczną dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym klienta, także jako zastawnik albo użytkownik lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
 - osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji klienta lub łącznie dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie klienta, także jako zastawnik albo użytkownik lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
 - osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad klientem poprzez posiadanie, w stosunku do tej osoby prawnej uprawnień, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 lit. a-e ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, 2255 oraz z 2017 r. poz. 61, 245, 791 i 1089), lub
 - osobę fizyczną zajmującą wyższe stanowisko kierownicze, w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w tiret 1-4 oraz w przypadku niestwierdzenia podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu,
- b) w przypadku klienta będącego trustem:
- założyciela,
 - powiernika,
 - nadzorcę, o ile został ustanowiony,
 - beneficjenta,
 - inną osobę sprawującą kontrolę nad trustem,

- c) w przypadku klienta będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, wobec której nie stwierdzono przesłanek lub okoliczności mogących wskazywać na fakt sprawowania kontroli nad klientem przez inną osobę fizyczną lub osoby fizyczne, przyjmuje się, że klient jest jednocześnie beneficjentem rzeczywistym;
- 2) blokadzie rachunku – rozumie się przez to czasowe uniemożliwienie dysponowania i korzystania ze wszystkich lub części wartości majątkowych gromadzonych na rachunku, w tym również przez instytucję obowiązaną;
- 3) członkach rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowiska polityczne – rozumie się przez to:
 - a) małżonka lub osobę pozostającą we wspólnym pożyciu z osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne,
 - b) dziecko osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne i jego małżonka lub osoby pozostającej we wspólnym pożyciu,
 - c) rodzica osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne;
- 4) dyrektywie 2015/849 – rozumie się przez to dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającą rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, s. 73);
- 5) europejskich urzędach nadzoru – rozumie się przez to Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych oraz Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych;
- 6) finansowaniu terroryzmu – rozumie się przez to czyn określony w art. 165a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.⁶⁾);
- 7) grupie – rozumie się przez to jednostkę dominującą wraz z jej jednostkami podporządkowanymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 8) jednostkach współpracujących – rozumie się przez to organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego oraz inne państwowe lub samorządowe jednostki organizacyjne, a także Narodowy Bank Polski (NBP), Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) i Najwyższą Izbę Kontroli;

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2138 oraz z 2017 r. poz. 244, 768, 773, 952, 966 i 1214.

- 9) kadrze kierowniczej wyższego szczebla – rozumie się przez to członka zarządu, dyrektora lub pracownika instytucji obowiązanej, posiadającego wiedzę z zakresu ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z działalnością instytucji obowiązanej oraz podejmującego decyzje mające wpływ na to ryzyko;
- 10) kliencie – rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, na rzecz której instytucja obowiązana świadczy usługi lub wykonuje czynności wchodzące w zakres prowadzonej przez nią działalności zawodowej, w tym osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, z którą instytucja obowiązana nawiązuje stosunki gospodarcze albo na rzecz której przeprowadza transakcję okazjonalną;
- 11) osobach zajmujących eksponowane stanowiska polityczne – rozumie się przez to osoby fizyczne zajmujące znaczące stanowiska lub pełniące znaczące funkcje publiczne, w tym:
 - a) szefów państw, szefów rządów, ministrów, wiceministrów lub sekretarzy stanu, w tym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa i wiceprezesa Rady Ministrów oraz podsekretarzy stanu,
 - b) członków parlamentu lub podobnych organów ustawodawczych, w tym posłów i senatorów,
 - c) członków organów zarządzających partii politycznych,
 - d) członków sądów najwyższych, trybunałów konstytucyjnych oraz innych organów sądowych wysokiego szczebla, których decyzje nie podlegają zaskarżeniu, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności, w tym prezesa Sądu Najwyższego, prezesa Trybunału Konstytucyjnego, prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oraz prezesów sądów apelacyjnych,
 - e) członków trybunałów obrachunkowych lub zarządów banków centralnych, w tym Prezesa oraz członków Zarządu NBP,
 - f) ambasadorów, *chargés d'affaires* oraz wyższych oficerów sił zbrojnych,
 - g) członków organów administracyjnych, zarządczych lub nadzorczych przedsiębiorstw państwowych, w tym dyrektorów przedsiębiorstw państwowych w tym członków zarządów oraz rad nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa, w których ponad połowa akcji albo udziałów należy do Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych,
 - h) dyrektorów, zastępców dyrektorów oraz członków organów lub osoby pełniące równoważne funkcje w organizacjach międzynarodowych,

- i) dyrektorów generalnych w urzędach naczelnych i centralnych organów państwowych, dyrektorów generalnych urzędów wojewódzkich oraz kierowników urzędów terenowych organów rządowej administracji specjalnej
– z wyłączeniem urzędników średniego i niższego szczebla;
- 12) osobach znanych jako bliscy współpracownicy osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne rozumie się przez to:
 - a) osoby fizyczne będące beneficjentami rzeczywistymi osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub porozumień prawnych wspólnie z osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne, lub utrzymujące z taką osobą inne bliskie stosunki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą,
 - b) osoby fizyczne będące jedynym beneficjentem rzeczywistym osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub porozumienia prawnego, o których wiadomo, że zostały utworzone w celu uzyskania faktycznej korzyści przez osobę zajmującą eksponowane stanowisko polityczne;
- 13) państwo trzecie wysokiego ryzyka – rozumie się przez to państwo identyfikowane na podstawie informacji pochodzących z wiarygodnych źródeł, w tym raportów z ewaluacji krajowych systemów przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu przeprowadzanych przez Grupę Specjalną do spraw Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) oraz organy lub organizacje z nią powiązane, jako nieposiadające skutecznego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu lub posiadające znaczące braki w systemie przeciwdziałania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu, w tym w szczególności państwo trzecie, zidentyfikowane przez Komisję Europejską w akcie delegowanym przyjętym na podstawie art. 9 dyrektywy 2015/849.
- 14) praniu pieniędzy – rozumie się przez to czyn określony w art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny;
- 15) przeprowadzenie transakcji – rozumie się przez to wykonanie przez instytucję obowiązaną dyspozycji lub zlecenia wydanego przez klienta lub osobę działającą w jego imieniu;
- 16) przetwarzaniu informacji – rozumie się przez to każdą operację wykonywaną na informacjach, w szczególności uzyskiwanie, gromadzenie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych;
- 17) rachunek – rozumie się przez to:

- a) rachunek płatniczy, o którym mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,
 - b) rachunek bankowy i rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, niebędące rachunkami płatniczymi,
 - c) rachunek papierów wartościowych i rachunek zbiorczy oraz służący do ich obsługi rachunek pieniężny w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,
 - d) rejestr uczestników funduszu lub ewidencja uczestników funduszu inwestycyjnego zamkniętego,
 - e) prowadzony w formie elektronicznej zbiór danych identyfikacyjnych zapewniających osobom uprawnionym możliwość korzystania z jednostek walut wirtualnych, w tym przeprowadzania transakcji ich wymiany,
 - f) rachunek derywatów, o którym mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
- 18) relacjach korespondenckich – rozumie się przez to:
- a) świadczenie usług bankowych przez jeden bank, jako „korespondenta”, na rzecz innego banku, jako „respondenta”,
 - b) relacje między instytucjami kredytowymi, instytucjami finansowymi, w tym relacje w ramach których świadczone są podobne usługi przez instytucję będącą korespondentem na rzecz instytucji będącej respondentem, oraz relacje, które zostały ustanowione na potrzeby transakcji dotyczących papierów wartościowych lub na potrzeby transferów środków pieniężnych;
- 19) rozporządzeniu nr 2015/847 – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1781/2006 (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2016, str. 1);
- 20) stosunkach gospodarczych – rozumie się przez to stosunki instytucji obowiązanej z klientem związane z działalnością zawodową instytucji obowiązanej, które w chwili ich nawiązywania wykazują cechę trwałości;
- 21) transferze środków pieniężnych – rozumie się przez to transfer środków pieniężnych w rozumieniu rozporządzenia nr 2015/847;
- 22) transakcji – rozumie się przez to czynność prawną lub faktyczną, na podstawie której dokonuje się przeniesienia własności lub posiadania wartości majątkowych, lub czynność

prawną lub faktyczną dokonywaną w celu przeniesienia własności lub posiadania wartości majątkowych;

- 23) transakcji okazjonalnej – rozumie się przez to transakcję, która nie jest przeprowadzana w ramach stosunków gospodarczych;
- 24) trust – rozumie się przez to stosunek prawny, obejmujący umowę lub porozumienie zawarte na podstawie prawa obcego lub zespół czynności prawnych dokonanych na podstawie tego prawa, w wyniku którego ustanawiający dokonuje przeniesienia własności lub posiadania wartości majątkowych na powiernika w celu sprawowania zarządu powierniczego oraz udostępniania tych wartości beneficjentom tego stosunku prawnego;
- 25) umowie ubezpieczenia – rozumie się przez to umowę, o której mowa w dziale I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- 26) walucie wirtualnej – rozumie się przez to cyfrowe odwzorowanie wartości, które nie jest:
 - a) prawnym środkiem płatniczym emitowanym przez NBP lub zagraniczny bank centralny, lub inny organ administracji publicznej,
 - b) międzynarodową jednostką rozrachunkową ustanawianą przez organizację międzynarodową i akceptowaną przez poszczególne kraje należące do tej organizacji lub z nią współpracujące,
 - c) pieniądzem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,
 - d) instrumentem finansowym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,
 - e) wekslem lub czekiem wystawionym w prawnym środku płatniczym lub międzynarodowej jednostce rozrachunkowej;ale jest wymienialne w obrocie gospodarczym na prawne środki płatnicze i akceptowane przez osoby fizyczne i prawne jako środek wymiany oraz może być elektronicznie przechowywane lub przeniesione na inną osobę fizyczną lub prawną albo być przedmiotem handlu elektronicznego;
- 27) wartościach majątkowych – rozumie się przez to nieruchomości i rzeczy ruchome, materialne i niematerialne prawa majątkowe, środki płatnicze, instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, inne papiery wartościowe lub wartości dewizowe;

28) wstrzymaniu transakcji – rozumie się przez to czasowe ograniczenie dysponowania i korzystania z wartości majątkowych, polegające na uniemożliwieniu przeprowadzenia przez instytucję obowiązującą określonej transakcji lub większej liczby określonych transakcji.

Art. 3. Do umowy ubezpieczenia oraz do umowy o udostępnieniu skrytki sejfowej, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy dotyczące rachunków.

Art. 4. Przeliczenia kwot wyrażonych w niniejszej ustawie w euro dokonuje się według średniego kursu waluty ogłoszonego przez NBP obowiązującego w dniu przeprowadzania transakcji lub w dniu zlecenia przeprowadzenia transakcji.

Rozdział 2

Organy informacji finansowej

Art. 5. 1. Organami administracji rządowej właściwymi w sprawach przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zwanymi dalej „organami informacji finansowej”, są:

- 1) minister właściwy do spraw finansów publicznych, jako naczelny organ informacji finansowej;
- 2) Generalny Inspektor Informacji Finansowej, zwany dalej „Generalnym Inspektorem”.

2. Generalnego Inspektora powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych po zasięgnięciu opinii ministra - członka Rady Ministrów właściwego do spraw koordynowania działalności służb specjalnych, jeżeli został wyznaczony przez Prezesa Rady Ministrów.

3. Generalny Inspektor jest sekretarzem albo podsekretarzem stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 6. Generalnym Inspektorem może być osoba, która:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) wykazuje nieskazitelną postawę moralną, obywatelską i patriotyczną;
- 4) nie była skazana za przestępstwo popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;

- 5) spełnia wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności „ściśle tajne”;
- 6) posiada tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędný w zakresie prawa, ekonomii lub finansów;
- 7) posiada wiedzę z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 8) nie pełniła służby na rzecz totalitarnego państwa w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38, 715, 1321 i 1386).

Art. 7. 1. Do zadań Generalnego Inspektora należy przetwarzanie informacji w trybie określonym w ustawie oraz podejmowanie działań w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w szczególności:

- 1) analizowanie informacji dotyczących wartości majątkowych, co do których Generalny Inspektor powziął podejrzenia, że mają one związek z przestępstwem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
- 2) przeprowadzanie procedury wstrzymania transakcji lub blokady rachunku;
- 3) żądanie przekazania informacji o transakcjach i ich udostępnianie;
- 4) przekazywanie uprawnionym organom informacji i dokumentów uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa;
- 5) wymianę informacji z jednostkami współpracującymi;
- 6) sporządzanie krajowej oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz strategii przeciwdziałania tym przestępstwom we współpracy z jednostkami współpracującymi i instytucjami obowiązany;
- 7) sprawowanie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 8) wydawanie decyzji w sprawach wpisu na listę osób i podmiotów, przeciwko którym stosuje się szczególne środki ograniczające, o których mowa w art. 115, lub skreślenia z niej oraz prowadzenie tej listy;

- 9) współpraca z właściwymi organami innych państw, a także zagranicznymi instytucjami i międzynarodowymi organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu;
- 10) nakładanie kar administracyjnych, o których mowa w ustawie oraz w rozporządzeniu nr 2015/847;
- 11) udostępnianie wiedzy i informacji z zakresu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu na stronie podmiotowej Generalnego Inspektora;
- 12) inicjowanie innych działań w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

2. Generalny Inspektor wykonuje swoje zadania przy pomocy komórki organizacyjnej wyodrębnionej w tym celu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3. W celu skutecznego i efektywnego wykonywania zadań Generalny Inspektor może wydać instrukcję dotyczącą sposobu realizacji zadań przez komórkę organizacyjną, o której mowa w ust. 2, w zakresie gromadzenia, przetwarzania i analizy informacji w trybie ustawy.

4. Generalny Inspektor jest administratorem systemu teleinformatycznego służącego przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

5. Do zadań realizowanych przez Generalnego Inspektora w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

Art. 8. W celu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu Generalny Inspektor może przetwarzać informacje pochodzące również od izb rozliczeniowych utworzonych na podstawie art. 67 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz instytucji utworzonych na podstawie art. 105 ust. 4 tej ustawy.

Art. 9. 1. Generalny Inspektor może wydać opinię w przedmiocie identyfikacji beneficjenta rzeczywistego w przypadku:

- 1) wydawania koncesji, pozwolenia lub zezwolenia, jeżeli zachodzi podejrzenie zagrożenia interesu publicznego – na wniosek organu administracji publicznej;
- 2) zawierania umowy, ugody lub jednostronnej czynności prawnej, gdy wartość przedmiotu tej czynności prawnej przekracza kwotę 10 000 000 zł lub jeżeli zachodzi podejrzenie zagrożenia interesu publicznego – na wniosek:

- a) podmiotu podlegającego ochronie, na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz.U. z 2016 r. poz. 980, 1954 i 2260),
- b) spółki o istotnym znaczeniu dla gospodarki, o której mowa w art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 2259 oraz z 2017 r. poz. 624, 1491 i 1529).

2. Przygotowując opinię Generalny Inspektor współdziała z jednostkami współpracującymi.

Art. 10. 1. Generalny Inspektor przedstawia Prezesowi Rady Ministrów, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw finansów publicznych, roczne sprawozdanie ze swojej działalności w terminie 3 miesięcy od zakończenia roku, za który jest składane sprawozdanie.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) informacje o poszczególnych kategoriach instytucji obowiązanych i znaczeniu gospodarczym sektorów rynku, do których należą, według stanu na 31 grudnia tego roku, za które jest składane sprawozdanie;
- 2) liczbę przekazanych przez instytucje obowiązane informacji w trybie przewidzianym w ustawie;
- 3) liczbę przekazanych przez jednostki współpracujące informacji w trybie przewidzianym w ustawie;
- 4) opis działań podjętych przez Generalnego Inspektora na podstawie przekazanych informacji, o których mowa w pkt 2 i 3;
- 5) liczbę postępowań karnych wszczętych i zakończonych w sprawach dotyczących prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- 6) liczbę osób, którym przedstawiono zarzut prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
- 7) liczbę osób prawomocnie skazanych za pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu;
- 8) rodzaje przestępstw bazowych, o których mowa w art. 1 lit. e Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r. (Dz. U. z 2008 r. poz. 1028), do których odnoszą się informacje wskazane w pkt 5-7;
- 9) określenie wartości majątkowych, w stosunku do których dokonano zamrożenia, wstrzymania transakcji i blokady lub orzeczono zajęcie, zabezpieczenie majątkowe lub przepadek;

- 10) dane statystyczne dotyczące informacji od instytucji obowiązanych i jednostek współpracujących, przekazanych przez Generalnego Inspektora do prokuratury i innych organów oraz jednostek administracji publicznej, w trybie przewidzianym w ustawie;
- 11) dane statystyczne dotyczące informacji, o których mowa w pkt 10, w wyniku których prokurator, inny organ lub jednostka administracji publicznej podjęła dalsze czynności, w tym dotyczących przekazania innemu organowi lub jednostce administracji publicznej, a w przypadku czynności podjętych przez prokuratora – wszczęcia postępowania przygotowawczego, postawienia zarzutów popełnienia przestępstwa, dokonania blokady rachunku albo wstrzymania transakcji, wydania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym;
- 12) liczbę transgranicznych wniosków o udzielenie informacji, które zostały przekazane przez zagraniczne jednostki analityki finansowej rozpatrzone przez Generalnego Inspektora;
- 13) liczbę kontroli instytucji obowiązanych przeprowadzonych na podstawie przepisów ustawy;
- 14) informację o karach administracyjnych nałożonych na instytucje obowiązane na podstawie przepisów ustawy;
- 15) informację o działalności Komitetu Bezpieczeństwa Finansowego.

3. Minister Sprawiedliwości przekazuje Generalnemu Inspektorowi informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 5-9, w terminie 1 miesiąca od zakończenia roku, za który przekazywane są informacje.

4. Podmioty, o których mowa w art. 128 ust. 2, w zakresie swoich właściwości przekazują Generalnemu Inspektorowi posiadane informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1, w terminie 1 miesiąca od zakończenia roku, za który przekazywane są informacje.

5. Podmioty, o których mowa w art. 103 ust. 1-4, przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 11, w terminie 1 miesiąca od zakończenia roku, za który przekazywane są informacje.

6. Podmioty, o których mowa w ust. 3-5, przekazują informacje, w trybie i formie uzgodnionej z Generalnym Inspektorem.

7. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, po przekazaniu Prezesowi Rady Ministrów, Generalny Inspektor udostępnia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 11. 1. Generalny Inspektor oraz pracownicy komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2, podlegają wyłączeniu od wykonywania zadań, o których mowa w art. 7 ust. 1

pkt 1-5, pkt 7, 8-10, w przypadku wystąpienia okoliczności mogącej wywołać wątpliwość co do ich bezstronności, w tym w przypadku spraw dotyczących ich praw lub obowiązków albo praw lub obowiązków ich małżonka lub osoby pozostającej z nimi faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia albo osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. Powody wyłączenia trwają mimo ustania małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.

2. O wyłączeniu, o którym mowa w ust. 1, rozstrzyga z urzędu lub na wniosek:

- 1) minister właściwy do spraw finansów publicznych w formie postanowienia – w przypadku Generalnego Inspektora;
- 2) Generalny Inspektor – w przypadku kierownika komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2;
- 3) bezpośredni przełożony – w przypadku innych pracowników komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2.

3. W przypadku wyłączenia:

- 1) Generalnego Inspektora – jego zadania wykonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych;
- 2) kierownika lub pracownika komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2 – ich zadania wykonuje pracownik wyznaczony odpowiednio przez Generalnego Inspektora albo bezpośredniego przełożonego.

Art. 12. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, na wniosek Generalnego Inspektora mogą delegować pracowników lub funkcjonariuszy jednostek i organów im podległych lub przez nich nadzorowanych do pracy w komórce organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2.

2. Szczegółowe warunki i tryb delegowania funkcjonariuszy jednostek i organów podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych regulują odrębne przepisy, określające sposób działania tych jednostek i organów.

3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych może wyznaczyć żołnierzy zawodowych do pełnienia służby w komórce organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2. Przepisy ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1726 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 60) stosuje się.

Art. 13. 1. Generalny Inspektor może zawierać porozumienia, z innymi podmiotami niż instytucje obowiązane, służące gromadzeniu informacji istotnych dla realizacji jego zadań. W porozumieniu określa się zakres, formę i tryb przekazania informacji.

2. Generalny Inspektor może przetwarzać informacje, o których mowa w ust. 1.

Art. 14. W przypadku prowadzenia postępowania kontrolnego w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o Najwyższej Izbie Kontroli, Generalny Inspektor udostępnia kontrolerom informacje uzyskane w wyniku realizacji zadań, o których mowa w art. 7 ust. 1, na podstawie odrębnego upoważnienia Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Przepis art. 99 ust. 1 stosuje się.

Rozdział 3

Komitety Bezpieczeństwa Finansowego

Art. 15. 1. Przy Generalnym Inspektorze działa Komitet Bezpieczeństwa Finansowego, zwany dalej „Komitetem”, pełniący funkcję opiniodawczą i doradczą w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

2. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- 1) opiniowanie krajowej oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu;
- 2) wydawanie opinii w zakresie zasadności zastosowania zaleceń Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 6 ust. 4 dyrektywy 2015/849;
- 3) opiniowanie strategii, o której mowa w art. 27 ust. 1, a także dokonywanie przeglądu postępów w jej realizacji;
- 4) wydawanie rekomendacji dotyczących zastosowania wobec danej osoby lub podmiotu szczególnych środków ograniczających;
- 5) opiniowanie wniosków o uznaniu za bezprzedmiotowe stosowania wobec osoby lub podmiotu szczególnych środków ograniczających;
- 6) dokonywanie analiz i ocen rozwiązań prawnych z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 7) przedstawienie opinii o potrzebie dokonania zmian przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Art. 16. 1. W skład Komitetu wchodzi:

- 1) przewodniczący Komitetu – Generalny Inspektor;
- 2) wiceprzewodniczący Komitetu – kierujący komórką, o której mowa w art. 7 ust. 2;
- 3) członkowie Komitetu – po jednym przedstawicielu spośród osób wskazanych przez:

- a) ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
- b) Ministra Sprawiedliwości,
- c) ministra właściwego do spraw zagranicznych,
- d) Ministra Obrony Narodowej,
- e) ministra właściwego do spraw gospodarki,
- f) ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
- g) ministra właściwego do spraw informatyzacji,
- h) ministra - członka Rady Ministrów właściwego do spraw koordynowania działalności służb specjalnych, jeżeli został wyznaczony przez Prezesa Rady Ministrów,
- i) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- j) Prezesa Narodowego Banku Polskiego,
- k) Komendanta Głównego Policji,
- l) Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej,
- m) Komendanta Głównego Straży Granicznej,
- n) Prokuratora Krajowego,
- o) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- p) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- r) Szefa Agencji Wywiadu,
- s) Szefa Służby Wywiadu Wojskowego,
- t) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
- u) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej,
- w) Szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

2. Członkiem Komitetu może być osoba posiadająca wiedzę z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz spełniająca wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajnej” lub wyższej.

3. Sekretarza Komitetu powołuje i odwołuje przewodniczący Komitetu. Sekretarzem Komitetu może być osoba, która spełnia wymagania dotyczące dostępu do informacji niejawnych, o których mowa w ust. 2.

4. Przewodniczący Komitetu może zapraszać do udziału w pracach Komitetu inne osoby, bez prawa głosu.

Art. 17. Posiedzenia Komitetu odbywają się co najmniej trzy razy w roku, w terminach wyznaczonych przez przewodniczącego Komitetu.

Art. 18. 1. Wniosek o podjęcie przez Komitet czynności, o których mowa w art. 15 ust. 2, wnosi przewodniczący Komitetu lub członek Komitetu za pośrednictwem sekretarza Komitetu. Do wniosku dołącza się tekst opinii, wniosku lub rekomendacji, wraz z uzasadnieniem.

2. Wniosek o wydanie rekomendacji, o której mowa w art. 15 ust. 2 pkt 4, zawiera dodatkowo informacje o wynikach ustaleń mających wpływ na wydanie rekomendacji i inne niezbędne informacje.

Art. 19. 1. Posiedzenia Komitetu odbywają się w obecności co najmniej połowy jego składu.

2. Członkowie Komitetu uczestniczą w jego posiedzeniach osobiście.

3. Uchwały są podejmowane w drodze głosowania zwykłą większością głosów osób obecnych na posiedzeniu Komitetu. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego Komitetu, a pod jego nieobecność – głos wiceprzewodniczącego Komitetu.

4. Przewodniczący może zarządzić, że uchwała Komitetu jest podejmowana w trybie obiegowym przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Art. 20. Szczegółowy tryb i sposób działania Komitetu określa jego regulamin przyjęty przez Komitet i zatwierdzony przez Generalnego Inspektora.

Rozdział 4

Ocena ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz strategia

Art. 21. 1. Generalny Inspektor opracowuje krajową ocenę ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, zwaną dalej „krajową oceną ryzyka”, we współpracy z Komitetem, jednostkami współpracującymi i instytucjami obowiązаныmi.

2. Przy przygotowywaniu krajowej oceny ryzyka Generalny Inspektor bierze pod uwagę sprawozdanie Komisji Europejskiej z ponadnarodowej oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, o którym mowa w art. 6 ust. 1-3 dyrektywy 2015/849.

3. Generalny Inspektor weryfikuje aktualność i w razie potrzeby aktualizuje krajową ocenę ryzyka nie rzadziej niż co 2 lata.

Art. 22. 1. Jednostki współpracujące przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje lub dokumenty mogące mieć wpływ na krajową ocenę ryzyka.

2. Na żądanie Generalnego Inspektora jednostka współpracująca przekazuje informacje lub dokumenty mogące mieć wpływ na krajową ocenę ryzyka. W żądaniu Generalny Inspektor wskazuje format oraz termin ich przekazania.

3. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego może odmówić przekazania informacji o których mowa w ust 1 i 2, jeżeli mogłoby to uniemożliwić wykonywanie jego ustawowych zadań.

Art. 23. 1. Instytucje obowiązane identyfikują i oceniają ryzyka związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odnoszące się do ich działalności, z uwzględnieniem czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw. Działania te są proporcjonalne do charakteru i wielkości instytucji obowiązanej.

2. Przy ocenianiu ryzyka instytucje obowiązane mogą uwzględniać obowiązującą krajową ocenę ryzyka, jak również sprawozdanie Komisji Europejskiej z ponadnarodowej oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, o którym mowa w art. 6 ust. 1-3 dyrektywy 2015/849.

3. Oceny ryzyka, o których mowa w ust. 1, instytucje obowiązane sporządzają w postaci papierowej lub elektronicznej i w razie potrzeby, nie rzadziej jednak niż co 2 lata, aktualizują, w szczególności w związku ze zmianami czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw albo dokumentów, o których mowa w ust. 2.

4. Oceny ryzyka, o których mowa w ust. 1, instytucje obowiązane mogą udostępniać organom samorządów zawodowych lub stowarzyszeń, skupiających te instytucje obowiązane.

Art. 24. 1. Na żądanie Generalnego Inspektora instytucje obowiązane przekazują przygotowane w zakresie swoich właściwości oceny ryzyka oraz inne informacje mogące mieć wpływ na krajową ocenę ryzyka.

2. Przekazanie informacji, o których mowa w ust. 1, może nastąpić za pośrednictwem organów samorządów zawodowych lub stowarzyszeń instytucji obowiązanych.

Art. 25. 1. Krajowa ocena ryzyka zawiera w szczególności:

- 1) opis metodyki krajowej oceny ryzyka;
- 2) opis zjawiska prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- 3) opis obowiązujących przepisów dotyczących prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu;

- 4) poziom ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w Rzeczypospolitej Polskiej wraz z jego uzasadnieniem;
- 5) wnioski wynikające z oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- 6) identyfikację zagadnień dotyczących ochrony danych osobowych związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

2. W krajowej ocenie ryzyka Generalny Inspektor może określić ryzyka typowe dla poszczególnych rodzajów instytucji obowiązanych, które nie wymagają dokumentowania w ocenach ryzyka sporządzanych przez te instytucje obowiązane.

3. Generalny Inspektor przedstawia krajową ocenę ryzyka do zaopiniowania przez Komitet.

Art. 26. 1. Krajowa ocena ryzyka, po jej zaopiniowaniu przez Komitet, jest przekazywana do akceptacji ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Krajowa ocena ryzyka po akceptacji, o której mowa w ust. 1, i po wyłączeniu części zawierającej informacje niejawne, podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3. Generalny Inspektor udostępnia wnioski z krajowej oceny ryzyka Komisji Europejskiej, europejskim urzędom nadzoru oraz organom innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Art. 27. 1. Generalny Inspektor, na podstawie krajowej oceny ryzyka, opracowuje projekt strategii przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zawierający plan działań mających na celu ograniczenie ryzyka związanego z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu.

2. W przypadku zmiany krajowej oceny ryzyka lub gdy wymaga tego wdrożenie zaleceń Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 6 ust. 4 dyrektywy 2015/849, Generalny Inspektor opracowuje aktualizację strategii.

3. Przepis art. 25 ust. 3 i art. 26 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 28. 1. Projekt strategii, o którym mowa w art. 27 ust. 1 i 2, po zaopiniowaniu przez Komitet i zaakceptowaniu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, przedkłada się do rozpatrzenia przez Radę Ministrów.

2. Rada Ministrów w drodze uchwały przyjmuje strategię, o której mowa w ust. 1.

3. Jednostki współpracujące przekazują do Generalnego Inspektora informacje o podjętych działaniach przewidzianych w strategii, co najmniej raz na 6 miesięcy, licząc od dnia jej ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Rozdział 5

Środki bezpieczeństwa finansowego

Art. 29. 1. Instytucje obowiązane stosują wobec swoich klientów środki bezpieczeństwa finansowego.

2. Instytucje obowiązane rozpoznają ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związane ze stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną oraz oceniają poziom rozpoznanego ryzyka.

3. Dokonując rozpoznania oraz oceny ryzyka, o których mowa w ust. 2, instytucje obowiązane uwzględniają w szczególności czynniki dotyczące:

- 1) rodzaju klienta;
- 2) obszaru geograficznego;
- 3) przeznaczenia rachunku;
- 4) rodzaju produktów, usług i sposobów ich dystrybucji;
- 5) poziomu wartości majątkowych deponowanych przez klienta lub wysokości przeprowadzonych transakcji;
- 6) celu, regularności lub czasu trwania stosunków gospodarczych.

4. Zakres stosowanych środków bezpieczeństwa finansowego uwzględnia rozpoznane ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związane ze stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną oraz jego ocenę.

5. Instytucje obowiązane dokumentują rozpoznane ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związane ze stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną oraz jego ocenę.

Art. 30. 1. Środki bezpieczeństwa finansowego obejmują:

- 1) identyfikację klienta oraz weryfikację jego tożsamości;
- 2) identyfikację beneficjenta rzeczywistego oraz podejmowanie uzasadnionych czynności w celu:
 - a) weryfikacji jego tożsamości,
 - b) ustalenia struktury własności i kontroli – w przypadku klienta będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej;

- 3) ocenę i w przypadkach uzasadnionych okolicznościami uzyskanie informacji o celu i zamierzonym charakterze stosunków gospodarczych;
- 4) bieżące monitorowanie stosunków gospodarczych, w tym:
 - a) analizę transakcji przeprowadzanych w ramach stosunków gospodarczych w celu zapewnienia, że transakcje te są zgodne z wiedzą instytucji obowiązanej o kliencie, rodzaju i zakresie prowadzonej przez niego działalności oraz zgodne z ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związanym z tym klientem,
 - b) badanie źródła pochodzenia wartości majątkowych będących w dyspozycji klienta - w przypadkach uzasadnionych okolicznościami,
 - c) zapewnienie by posiadane dokumenty, dane lub informacje dotyczące stosunków gospodarczych były na bieżąco aktualizowane.

2. Instytucje obowiązane stosując środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, identyfikują osobę upoważnioną do działania w imieniu klienta oraz weryfikują jej tożsamość i umocowanie do działania w imieniu klienta.

3. Instytucje obowiązane dokumentują zastosowane środki bezpieczeństwa finansowego oraz wyniki bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji. Na żądanie organów, o których mowa w art. 128, wykazują że przy uwzględnieniu poziomu rozpoznanego ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną zastosowały odpowiednie środki bezpieczeństwa finansowego.

4. Instytucje obowiązane na potrzeby stosowania środków bezpieczeństwa finansowego mogą przetwarzać informacje zawarte w dokumentach tożsamości klienta.

5. Przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przeprowadzeniem transakcji okazjonalnej instytucje obowiązane informują klienta o przetwarzaniu jego danych osobowych, w szczególności o obowiązkach instytucji obowiązanej wynikających z ustawy w zakresie przetwarzania tych danych.

6. Przetwarzanie informacji o beneficjentach rzeczywistych przez instytucje obowiązane odbywa się bez wiedzy osób, których informacje te dotyczą.

Art. 31. 1. Identyfikacja klienta polega na ustaleniu w przypadku:

- 1) osoby fizycznej:
 - a) imienia i nazwiska,
 - b) obywatelstwa,

- c) numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub daty urodzenia – w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL, oraz państwa urodzenia,
 - d) serii i numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby,
 - e) adresu zamieszkania – w przypadku posiadania informacji przez instytucję obowiązaną,
 - f) nazwy (firmy), numeru identyfikacji podatkowej (NIP) oraz adresu głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej – w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą;
- 2) osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej:
- a) nazwy (firmy),
 - b) formy organizacyjnej,
 - c) adresu siedziby lub adresu prowadzenia działalności,
 - d) NIP, a w przypadku braku takiego numeru – państwa rejestracji, rejestru handlowego oraz numeru i daty rejestracji,
 - e) danych identyfikacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i c, osoby reprezentującej tę osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.

2. Identyfikacja beneficjenta rzeczywistego obejmuje ustalenie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i b, w przypadku posiadania informacji przez instytucję obowiązaną również danych, o których mowa ust. 1 pkt 1 lit. c-e.

3. Identyfikacja osoby upoważnionej do działania w imieniu klienta obejmuje ustalenie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a-d.

Art. 32. Weryfikacja tożsamości klienta, osoby działającej w jego imieniu oraz beneficjenta rzeczywistego polega na potwierdzeniu ustalonych danych identyfikacyjnych, w oparciu o dokument stwierdzający tożsamość osoby fizycznej, dokument zawierający aktualne dane z wyciągu z właściwego rejestru lub inne dokumenty, dane lub informacje pochodzące z wiarygodnego i niezależnego źródła.

Art. 33. 1. Instytucje obowiązane stosują środki bezpieczeństwa finansowego w przypadku:

- 1) nawiązywania stosunków gospodarczych;
- 2) przeprowadzania transakcji okazjonalnej;

- a) o równowartości 15 000 euro lub większej, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane, lub
 - b) która stanowi transfer środków pieniężnych, o którym mowa w art. 3 pkt 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847, na kwotę przekraczającą równowartość 1 000 euro;
- 3) przeprowadzania gotówkowej transakcji okazjonalnej o równowartości 10 000 euro lub większej, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane – w przypadku instytucji obowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 23;
 - 4) obstawiania stawek oraz odbioru wygranych o równowartości 2 000 euro lub większej, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane - w przypadku instytucji obowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20;
 - 5) podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
 - 6) wątpliwości co do prawdziwości lub kompletności dotychczas uzyskanych danych identyfikacyjnych klienta.

2. Instytucje obowiązane stosują środki bezpieczeństwa finansowego również w odniesieniu do klientów, z którymi utrzymują stosunki gospodarcze, z uwzględnieniem rozpoznanego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, w szczególności gdy doszło do zmiany uprzednio ustalonego charakteru lub okoliczności stosunków gospodarczych.

Art. 34. 1. Przepisów rozporządzenia nr 2015/847 nie stosuje się do transferów środków pieniężnych wykonywanych pomiędzy dostawcami usług płatniczych mającymi siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na rachunek płatniczy odbiorcy umożliwiające dokonywanie wyłącznie płatności za dostawę towarów lub usług, jeżeli:

- 1) dostawca usług płatniczych odbiorcy może przy pomocy niepowtarzalnego identyfikatora transakcji monitorować transfer środków pieniężnych pomiędzy odbiorcą, a osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która zawarła z odbiorcą umowę na dostawę towarów lub usług;
- 2) kwota transferu środków pieniężnych z tytułu płatności za dostawę towarów lub usług nie przekracza równowartości 1 000 euro.

2. Instytucje obowiązane przy uwzględnieniu rozpoznanego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu mogą odstąpić od stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 31 w odniesieniu do pieniądza elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, pod warunkiem, że spełnione są następujące warunki ograniczające ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu:

- 1) instrument płatniczy nie może być doładowany lub instrument ten ma maksymalny miesięczny limit transakcji płatniczych w wysokości równowartości 50 euro, która to kwota może być wykorzystana wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) maksymalna kwota przechowywana elektronicznie nie przekracza równowartości 50 euro;
- 3) instrument płatniczy może być wykorzystywany wyłącznie do zakupu towarów lub usług;
- 4) instrument płatniczy nie może być sfinansowany przez anonimowy pieniądz elektroniczny;
- 5) wydawca pieniądza elektronicznego prowadzi bieżącą analizę przeprowadzanych transakcji lub monitoruje stosunki gospodarcze w sposób umożliwiający identyfikację transakcji nietypowych lub transakcji, których okoliczności wskazują, że mogą mieć one związek z przestępstwem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku wykupu pieniądza elektronicznego lub podjęcia w gotówce wartości pieniądza elektronicznego, gdy kwota podlegająca wykupowi przekracza równowartość 50 euro.

Art. 35. 1. Weryfikacja tożsamości klienta oraz beneficjenta rzeczywistego następuje przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przeprowadzeniem transakcji okazjonalnej.

2. Weryfikacja tożsamości klienta i beneficjenta rzeczywistego, może być zakończona podczas nawiązywania stosunków gospodarczych, jeżeli jest to konieczne dla zapewnienia ciągłości prowadzenia działalności gospodarczej oraz gdy występuje niskie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. W takich przypadkach weryfikacja jest dokonywana w możliwie krótkim terminie od momentu rozpoczęcia nawiązywania stosunków gospodarczych.

3. Instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1- 5, pkt 7-11 oraz pkt 24 i 25, mogą zawrzeć umowę o prowadzenie rachunku bankowego, rachunku papierów wartościowych lub rachunku zbiorczego pod warunkiem, że środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1 i 2, zostaną zastosowane przed przeprowadzeniem transakcji z wykorzystaniem tych rachunków.

4. W przypadku trustów lub innych podobnych porozumień, w których beneficjenci określani są na podstawie szczególnych cech, instytucje obowiązane uzyskują informacje dotyczące rodzaju tych beneficjentów pozwalające im na identyfikację beneficjenta w momencie dokonywania wypłaty wartości majątkowych lub wykonywania przez beneficjenta przysługujących mu praw.

Art. 36. 1. Instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 8, będące stronami umowy ubezpieczenia, stosują wobec uprawnionych z tytułu tych umów środki bezpieczeństwa finansowego polegające na identyfikacji i weryfikacji ich tożsamości. Środki te stosowane są niezwłocznie po ustaleniu uprawnionych z tytułu umów ubezpieczeń, nie później niż w momencie wypłaty świadczenia. Art. 31 ust. 1 pkt 1 oraz art. 32 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku uzyskania informacji o częściowym lub całkowitym przeniesieniu praw z tytułu umowy ubezpieczenia instytucje obowiązane wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 8 stosują wobec uprawnionych z tytułu tych umów środków bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2.

Art. 37. 1. W przypadku, gdy instytucja obowiązana nie może zastosować jednego ze środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 30 ust. 1:

- 1) nie nawiązuje stosunków gospodarczych;
- 2) nie przeprowadza transakcji okazjonalnej;
- 3) nie przeprowadza transakcji za pośrednictwem rachunku bankowego;
- 4) rozwiązuje stosunki gospodarcze.

2. Instytucja obowiązana ocenia, czy brak możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego o którym mowa w ust. 1, stanowi podstawę do przekazania Generalnemu Inspektorowi zawiadomienia, o którym mowa w art. 73 lub art. 86.

3. Przepisów ust. 1 i 2, nie stosuje się do instytucji obowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14, w zakresie w jakim instytucje te ustalają sytuację prawną klienta w związku z postępowaniem sądowym, wykonywaniem obowiązków polegających na obronie, reprezentowaniu lub zastępowaniu klienta w postępowaniu sądowym albo udzielaniu klientowi porady prawnej dotyczącej wszczęcia postępowania sądowego lub uniknięcia takiego postępowania.

Art. 38. 1. Instytucje obowiązane mogą stosować uproszczone środki bezpieczeństwa finansowego w przypadkach, w których ocena ryzyka, o której mowa w art. 29 ust. 2, potwierdziła występowanie niższego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

2. Uproszczonych środków bezpieczeństwa finansowego nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 5 i 6.

3. O niższym ryzyku prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu może świadczyć:

1) klient będący:

- a) jednostką sektora finansów publicznych, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.⁷⁾),
- b) przedsiębiorstwem państwowym, albo spółką z większościowym udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków,
- c) spółką, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu zorganizowanego oraz podlegającej wymogom zapewnienia dostępności informacji o jej beneficjencie rzeczywistym albo spółką z większościowym udziałem takiej spółki,
- d) rezydentem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- e) rezydentem państwa trzeciego określanym przez wiarygodne źródła, jako państwo o niskim poziomie korupcji lub innej działalności przestępczej,
- f) rezydentem państwa trzeciego, w którym według danych pochodzących z wiarygodnych źródeł obowiązują przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu odpowiadające wymogom wynikającym z przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu Unii Europejskiej;

- 2) zawarcie umowy ubezpieczenia, gdy składka roczna nie przekracza równowartości 1 000 euro lub składka jednorazowa nie przekracza 2 500 euro. W przypadku grupowych umów ubezpieczenia wskazana wartość składek liczona jest w odniesieniu do każdego ubezpieczonego;
- 3) przystąpienie i uczestnictwo w pracowniczym programie emerytalnym, zawarcie umowy i gromadzenie oszczędności na indywidualnym koncie emerytalnym lub indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego;
- 4) oferowanie produktów lub usług w celu zapewnienia odpowiednio zdefiniowanego i ograniczonego dostępu do systemu finansowego klientom cechującym się ograniczonym dostępem do produktów lub usług oferowanych w ramach tego systemu;

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, 1984 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60, 191, 659, 933, 935, 1089, 1475, 1529 i 1537.

- 5) oferowanie produktów lub usług powiązanych z klientem, w przypadku których ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu jest ograniczane za pomocą innych czynników, w tym jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych lub specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych lub określonych rodzajów pieniądza elektronicznego;
- 6) powiązanie stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej z:
 - a) państwem członkowskim Unii Europejskiej, państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
 - b) państwem trzecim określanym przez wiarygodne źródła, jako państwo o niskim poziomie korupcji lub innej działalności przestępczej,
 - c) państwem trzecim, w którym według danych pochodzących z wiarygodnych źródeł obowiązują przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu odpowiadające wymogom wynikającym z przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu Unii Europejskiej.

Art. 39. 1. Instytucje obowiązane w przypadkach stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnych związanych z wyższym ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz w przypadkach, o których mowa w art. 40-42, w celu ograniczenia tego ryzyka oraz zarządzania tym ryzykiem stosują wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego.

2. O wyższym ryzyku prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu może świadczyć:

- 1) nawiązywanie stosunków gospodarczych w nietypowych okolicznościach;
- 2) klient będący:
 - a) osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej przeznaczoną do przechowywania aktywów osobistych,
 - b) spółką, w której wydano akcje na okaziciela, której papiery wartościowe nie są dopuszczone do obrotu zorganizowanego lub spółką, w której prawa z akcji lub udziałów są wykonywane przez podmioty inne niż akcjonariusze lub udziałowcy;
- 3) przedmiot prowadzonej działalności gospodarczej obejmujący przeprowadzanie transakcji gotówkowych znacznej ilości lub opiewających na wysokie kwoty;
- 4) nietypowa lub nadmiernie złożona struktura własnościowa, biorąc pod uwagę rodzaj i zakres prowadzonej działalności gospodarczej;
- 5) korzystanie z usług lub produktów oferowanych w ramach bankowości prywatnej;

- 6) korzystanie z usług lub produktów sprzyjających anonimowości lub utrudniających identyfikację klienta, w tym z usługi polegającej na tworzeniu dodatkowych numerów rachunków, zgodnie z zasadami wskazanymi w zarządzeniu Prezesa Narodowego Banku Polskiego, wydanym na podstawie art. 68 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz rozporządzenia ministra właściwego do spraw instytucji finansowych wydanego na podstawie art. 4a ust. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, powiązanych z posiadanym rachunkiem bankowym, w celu ich udostępniania innym podmiotom dla identyfikacji płatności lub zlecniodawców tych płatności;
- 7) nawiązywanie albo utrzymywanie stosunków gospodarczych lub przeprowadzanie transakcji okazjonalnej bez fizycznej obecności klienta – w przypadku gdy związane z tym wyższe ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu nie zostało ograniczone w inny sposób, w tym poprzez wymóg stosowania kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP;
- 8) zlecanie przez nieznaną lub niepowiązaną podmiot trzeciej transakcji, których beneficjentem jest klient;
- 9) objęcie stosunkami gospodarczymi lub transakcjami nowych produktów lub usług albo oferowanie produktów lub usług przy wykorzystaniu nowych kanałów dystrybucji;
- 10) powiązanie stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej z:
 - a) państwem trzecim wysokiego ryzyka,
 - b) państwem określanym przez wiarygodne źródła, jako państwo:
 - o wysokim poziomie korupcji lub innego rodzaju działalności przestępczej,
 - finansujące lub wspierające popełnianie czynów o charakterze terrorystycznym, lub z którym łączona jest działalność organizacji o charakterze terrorystycznym,
 - c) państwem, w stosunku do którego Organizacja Narodów Zjednoczonych lub Unia Europejska podjęły decyzję o nałożeniu sankcji lub szczególnych środków ograniczających.

3. Instytucje obowiązane prowadzą bieżącą analizę przeprowadzanych transakcji. W przypadku ujawnienia transakcji nietypowych, nienaturalnie złożonych oraz opiewających na wysokie kwoty, które wydają się nie mieć uzasadnienia prawnego lub gospodarczego, instytucje obowiązane:

- 1) podejmują działania w celu wyjaśnienia okoliczności, w jakich przeprowadzono te transakcje;

- 2) stosują wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4, w odniesieniu do stosunków gospodarczych, w ramach których te transakcje zostały przeprowadzone.

Art. 40. 1. Instytucje obowiązane stosują wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego wobec klientów pochodzących lub mających siedzibę w państwie trzecim wysokiego ryzyka.

2. Obowiązek stosowania wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego wyłącznie ze względu na siedzibę w państwie trzecim wysokiego ryzyka nie dotyczy:

- 1) oddziałów instytucji obowiązanych,
- 2) jednostek zależnych z większościovym udziałem instytucji obowiązanych,
- 3) oddziałów i jednostek zależnych z większościovym udziałem, podmiotów mających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej podlegających obowiązkowi wynikającemu z przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, wydanych na podstawie dyrektywy 2015/849

– stosujących procedury z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu obowiązujące w grupie, w skład której wchodzi.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, zakres stosowanych środków bezpieczeństwa finansowego określany jest z uwzględnieniem oceny ryzyka, o której mowa w art. 29 ust. 2.

Art. 41. 1. W przypadku transgranicznych relacji korespondenckich z instytucją-respondentem z państwa trzeciego instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-5, pkt 7-11, pkt 24 i 25, będące instytucją-korespondentem, stosują środki bezpieczeństwa finansowego oraz:

- 1) pozyskują informacje o instytucji-respondencie w celu zrozumienia charakteru działalności prowadzonej przez tę instytucję;
- 2) ustalają na podstawie powszechnie dostępnych informacji wiarygodność instytucji-respondenta oraz jakość sprawowanego nad nią nadzoru;
- 3) oceniają procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu stosowane przez instytucję-respondenta;
- 4) uzyskują przed nawiązaniem relacji korespondenckiej akceptację kadry kierowniczej wyższego szczebla;
- 5) określają oraz dokumentują zakres odpowiedzialności instytucji obowiązanej oraz instytucji-respondenta za wykonanie obowiązków związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu;

- 6) w odniesieniu do rachunków potwierdzają, że instytucja-respondent zastosowała wobec klientów mających bezpośredni dostęp do tych rachunków prowadzonych w instytucji obowiązanej środki bezpieczeństwa finansowego, w tym środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1 oraz zapewniają, iż instytucja-respondent udostępnia na ich żądanie informacje dotyczące zastosowanych środków bezpieczeństwa finansowego.

2. Instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-5, pkt 7-11 oraz pkt 24 i 25, nie nawiązują lub nie utrzymują relacji korespondenckich:

- 1) z instytucją kredytową, finansową oraz podmiotem prowadzącym równoważną działalność, nie będącymi częścią grupy, które nie posiadają siedziby oraz nie są faktycznie zarządzane i kierowane, na terytorium państwa, według prawa którego zostały utworzone (bank fikcyjny);
- 2) z instytucjami kredytowymi i finansowymi, o których wiadomo, że zawierają umowy o prowadzenie rachunków z bankiem fikcyjnym.

Art. 42. 1. W celu ustalenia, czy klient lub beneficjent rzeczywisty jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne instytucje obowiązane wdrażają procedury oparte na analizie ryzyka, w tym mogą przyjmować od klienta oświadczenie na piśmie, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

2. W przypadku stosunków gospodarczych z osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne instytucje obowiązane stosują wobec tych osób środki bezpieczeństwa finansowego oraz:

- 1) uzyskują akceptację kadry kierowniczej wyższego szczebla na nawiązanie lub kontynuację stosunków gospodarczych z osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne;
- 2) stosują właściwe środki w celu ustalenia źródła majątku klienta i źródła pochodzenia wartości majątkowych pozostających w dyspozycji klienta w ramach stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej;
- 3) intensyfikują stosowanie środka bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4.

3. Instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 8, będące stronami umów ubezpieczenia, nie później niż w momencie wypłaty świadczenia, podejmują odpowiednie środki w celu ustalenia, czy uprawnieni z tytułu tych umów lub ich beneficjenci rzeczywiście są osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne.

4. W przypadku stwierdzenia wyższego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu instytucje obowiązane, przed wypłatą świadczenia z tytułu umowy ubezpieczenia lub przeniesienia polisy, stosują środki bezpieczeństwa finansowego oraz informują o zamiarze wypłaty tego świadczenia kadrę kierowniczą wyższego szczebla oraz przeprowadzają wzmożoną kontrolę stosunków gospodarczych z klientem.

5. W okresie od dnia zaprzestania zajmowania przez osobę eksponowanego stanowiska politycznego do dnia ustalenia, że nie wiąże się z tą osobą wyższe ryzyko, jednak nie krócej niż przez 12 miesięcy, instytucja obowiązana stosuje wobec takiej osoby środki uwzględniające to ryzyko.

6. Przepisy ust. 1-5, stosuje się odpowiednio do członków rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowiska polityczne oraz osób znanych jako bliscy współpracownicy osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne.

Art. 43. 1. Instytucje obowiązane mogą korzystać z usług podmiotu trzeciego przy stosowaniu środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1-3, pod warunkiem niezwłocznego przekazywania przez ten podmiot, na żądanie instytucji obowiązanej, niezbędnych informacji oraz dokumentów dotyczących zastosowanych środków bezpieczeństwa finansowego, w tym kopii dokumentów uzyskanych podczas stosowania środków bezpieczeństwa finansowego polegających na identyfikacji klienta i beneficjenta rzeczywistego oraz weryfikacji ich tożsamości.

2. Korzystanie z usług podmiotu trzeciego nie zwalnia instytucji obowiązanej z odpowiedzialności za zastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego.

3. Podmiotem trzecim, o którym mowa w ust. 1, może być:

- 1) instytucja obowiązana;
- 2) podmiot z siedzibą w innym państwie lub organizacja członkowska lub federacja zrzeszająca podmiot, zobowiązany na podstawie właściwych przepisów tego państwa z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu do stosowania środków bezpieczeństwa finansowego i przechowywania dokumentów i informacji oraz podlegający nadzorowi właściwych organów tego państwa w sposób odpowiadający

wymogom wynikającym z przepisów Unii Europejskiej z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

4. Instytucje obowiązane nie korzystają z usług, o których mowa w ust. 1, podmiotu posiadającego siedzibę w państwie trzecim wysokiego ryzyka. Zakaz ten nie dotyczy przypadków korzystania z usług:

- 1) oddziałów instytucji obowiązanych lub jednostek zależnych z większościowym udziałem instytucji obowiązanych,
- 2) oddziałów lub jednostek zależnych z większościowym udziałem podmiotów mających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz podlegającym obowiązkom wynikającym z przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, wydanych na podstawie dyrektywy 2015/849

– jeżeli stosują procedury grupowe, o których mowa w art. 46 ust. 1, albo strategię i procedury obejmujące całą grupę, o których mowa w art. 45 ust. 1 dyrektywy 2015/849.

5. Instytucja obowiązana wchodząca w skład grupy, która stosuje środki bezpieczeństwa finansowego, zasady przechowywania dokumentów i informacji, wdrożyła wewnętrzną procedurę na poziomie grupy oraz podlega nadzorowi właściwych organów państwa członkowskiego lub państwa trzeciego na zasadach i w sposób odpowiadających wymogom wynikającym z przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu Unii Europejskiej może uznać, że obowiązek stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1-3, został wykonany, jeżeli środki bezpieczeństwa finansowego zostały zastosowane przez podmiot, wchodzący w skład tej samej grupy. W takich przypadkach znajdują zastosowanie warunki określone w ust. 1, dotyczące przekazywania informacji i dokumentów oraz zasad odpowiedzialności.

6. Przepisy ust. 1 i 2 nie znajdują zastosowania w przypadku, w którym instytucja obowiązana przy zachowaniu odpowiedzialności za zastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego powierza, na podstawie pisemnej umowy, wykonanie tych obowiązków osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, działającej w imieniu i na rzecz instytucji obowiązanej.

Art. 44. 1. Instytucje obowiązane przechowują przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym zakończono stosunki gospodarcze z klientem lub w którym przeprowadzono transakcje okazjonalne:

- 1) kopie dokumentów i informacje uzyskane w wyniku stosowania środków bezpieczeństwa finansowego;

2) dowody potwierdzające przeprowadzone transakcje i ewidencje transakcji, obejmujące oryginalne dokumenty lub kopie dokumentów, konieczne do identyfikacji transakcji.

2. Instytucje obowiązane przechowują wyniki analiz, o których mowa w art. 30 ust. 3, przez okres 5 lat, licząc od dnia ich przeprowadzenia.

3. Przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, Generalny Inspektor może zażądać przechowywania dokumentacji, o której mowa w ust. 1 i 2, przez okres nie dłuższy niż 5 lat, licząc od upływu okresu, o którym mowa w ust. 1 i 2, jeżeli jest to konieczne w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu.

4. Przepisu ust. 3, nie stosuje się do instytucji obowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13-18, i 21-23.

5. W przypadku likwidacji, połączenia, podziału lub przekształcenia instytucji obowiązanej, do przechowywania dokumentacji stosuje się przepisy art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Art. 45. 1. Instytucje obowiązane w celu ograniczenia ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu i właściwego zarządzania zidentyfikowanym ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu wprowadzają wewnętrzną procedurę w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zwaną dalej „wewnętrzną procedurą instytucji obowiązanej” oraz wyznaczają osobę zajmującą stanowisko kierownicze odpowiedzialną za realizację obowiązków określonych w ustawie.

2. Wewnętrzna procedura instytucji obowiązanej określa – z uwzględnieniem charakteru, rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności – zasady postępowania stosowane w instytucji obowiązanej i obejmuje:

- 1) określenie czynności lub działań podejmowanych w celu, o którym mowa w ust. 1;
- 2) określenie zasad rozpoznawania oraz oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związanego z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną, w tym zasad weryfikacji i aktualizacji uprzednio dokonanej oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- 3) środki stosowane w celu właściwego zarządzania rozpoznanym ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związanym z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną;
- 4) określenie zasad stosowania środków bezpieczeństwa finansowego;
- 5) określenie zasad przechowywania dokumentów oraz informacji;

- 6) określenie zasad wykonywania obowiązków obejmujących przekazywanie Generalnemu Inspektorowi informacji o transakcjach oraz zawiadomieniach;
- 7) określenie zasad upowszechniania wśród pracowników instytucji obowiązanej wiedzy z zakresu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 8) określenie zasad zgłaszania przez pracowników rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 9) określenie zasad kontroli wewnętrznej lub nadzoru zgodności działalności instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz zasadami postępowania określonymi w wewnętrznej procedurze.

3. Wewnętrzna procedura instytucji obowiązanej, przed jej wprowadzeniem do stosowania, uzyskuje akceptację kadry kierowniczej wyższego szczebla.

Art. 46. 1. Instytucje obowiązane wchodzące w skład grupy oraz ich oddziały i jednostki zależne z większościowym udziałem tych instytucji mające siedzibę w państwie trzecim wprowadzają grupową procedurę w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, zwaną dalej „procedurą grupową”, w celu wykonania ciężących na grupie oraz wchodzących w jej skład podmiotach obowiązków określonych w przepisach o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

2. Procedura grupowa określa zasady wymiany i ochrony informacji przekazywanych na potrzeby wykonywania obowiązków z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu pomiędzy poszczególnymi podmiotami wchodzącymi w skład grupy.

3. W przypadku gdy wymogi obowiązujące w państwie trzecim w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu są mniej rygorystyczne niż wynikające z niniejszej ustawy, instytucje obowiązane wymagają stosowania przepisów niniejszej ustawy, również dotyczące ochrony danych osobowych, przez ich oddziały i jednostki zależne z większościowym udziałem tych instytucji mające siedzibę w państwie trzecim, w zakresie w jakim pozwalają na to przepisy tego państwa.

4. W przypadku gdy przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na wdrożenie procedury grupowej w oddziałach instytucji obowiązanych i jednostkach zależnych z większościowym udziałem instytucji obowiązanych mających siedzibę w państwie trzecim, instytucje obowiązane zapewniają stosowanie przez te oddziały i jednostki zależne dodatkowych środków w celu skutecznego przeciwdziałania ryzyku prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i informują o tym Generalnego Inspektora. Jeżeli zastosowane dodatkowe środki okażą się

niewystarczające do skutecznego przeciwdziałania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu Generalny Inspektor przeprowadza kontrolę w instytucji obowiązanej i zakazuje nawiązywania stosunków gospodarczych lub nakazuje ich zakończenie, jak również zakazuje przeprowadzania transakcji, a w razie potrzeby nakazuje zakończenie działalności w państwie trzecim.

5. Generalny Inspektor informuje europejskie organy nadzoru oraz właściwe organy państw członkowskich o przypadkach, gdy przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na wdrożenie procedury grupowej.

Art. 47. 1. Instytucje obowiązane zapewniają udział osób wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w programach szkoleniowych dotyczących realizacji tych obowiązków.

2. Programy szkoleniowe, o których mowa w ust. 1, powinny uwzględniać charakter, rodzaj i rozmiar działalności prowadzonej przez instytucję obowiązaną oraz zapewniać aktualną wiedzę pozwalającą na realizację obowiązków instytucji obowiązanej, o których mowa w art. 73 ust. 1, art. 86 ust. 1 i art. 88 ust. 1.

3. Do instytucji obowiązanych będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 48. 1. Instytucje obowiązane opracowują i wdrażają wewnętrzną procedurę anonimowego zgłaszania przez pracowników lub inne osoby wykonujące czynności na rzecz instytucji obowiązanej, rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

2. Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń, o której mowa w ust. 1, określa co najmniej:

- 1) wskazanie osoby odpowiedzialnej za odbieranie zgłoszeń;
- 2) sposób odbierania zgłoszeń;
- 3) sposób ochrony pracownika dokonującego zgłoszenia, zapewniający co najmniej ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania;
- 4) sposób ochrony danych osobowych pracownika dokonującego zgłoszenia oraz osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;

- 5) zasady zachowania poufności, w przypadku ujawnienia tożsamości lub gdy tożsamość jest możliwa do ustalenia;
- 6) rodzaj i charakter działań następnych podejmowanych na skutek odebrania zgłoszeń;
- 7) termin usunięcia przez instytucje obowiązane danych osobowych, zawartych w zgłoszeniach.

Art. 49. 1. Instytucje obowiązane, ich pracownicy oraz inne osoby działające w imieniu i na rzecz instytucji obowiązanych zachowują w tajemnicy fakt przekazania Generalnemu Inspektorowi lub innym właściwym organom informacji określonych w rozdziale 7 i 8 oraz informacji o prowadzonych analizach dotyczących prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

2. Obowiązek zachowania w tajemnicy informacji, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy przekazywania informacji pomiędzy:

- 1) instytucjami obowiązanymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-5, pkt 7-11 oraz pkt 24 i 25, oraz ich oddziałami i jednostkami zależnymi wchodzącymi w skład grupy i stosującymi zasady postępowania określone w procedurze grupowej, w tym oddziałami i jednostkami zależnymi mającymi siedzibę w państwie trzecim;
- 2) instytucjami obowiązanymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13-15, oraz osobami z państw trzecich, które podlegają wymogom określonym w dyrektywie 2015/849 lub równoważnym i wykonują swoje czynności zawodowe w ramach tej samej osoby prawnej lub w ramach struktury mającej wspólnego właściciela, wspólny zarząd lub wspólną kontrolę zgodności z przepisami z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w skład której wchodzi osoba prawna, w ramach której ta instytucja obowiązana wykonuje swoje czynności zawodowe;
- 3) instytucjami obowiązanymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13-15, a ich klientami w zakresie informacji przekazywanych w celu zaprzestania przez klienta prowadzenia działalności sprzecznej z prawem lub powstrzymania klienta od podjęcia takiej działalności;
- 4) instytucjami obowiązanymi, o których mowa w art. 2 ust. 1:
 - a) w pkt 1, z wyjątkiem oddziałów instytucji kredytowych, pkt 1-5, pkt 7-11 oraz pkt 24 i 25,
 - b) w pkt 13-15- oraz pomiędzy tymi instytucjami obowiązanymi i ich odpowiednikami mającymi siedzibę w państwie członkowskim lub w państwie trzecim, które podlegają wymogom

określonym w dyrektywie 2015/849 lub równoważnym, oraz stosują właściwe przepisy dotyczące tajemnicy zawodowej i ochrony danych osobowych, w przypadkach dotyczących tego samego klienta i tej samej transakcji.

3. Generalny Inspektor w uzasadnionych przypadkach może zażądać od instytucji obowiązanych, o których mowa ust. 2 pkt 1, zachowania w tajemnicy faktu przekazania Generalnemu Inspektorowi lub innym właściwym organom informacji, na zasadach określonych w rozdziale 9.

Art. 50. 1. Osobami fizycznymi będącymi współnikami, w tym akcjonariuszami, spółki prowadzącej działalność w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 16, oraz osobami fizycznymi prowadzącymi taką działalność, mogą być osoby, które:

- 1) nie były skazane za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) mają nienaganną opinię.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, na żądanie organu, o którym mowa w art. 128, są obowiązane przedstawić aktualne zaświadczenie, że nie były skazane za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 51. Instytucje obowiązane wyznaczają kadrę kierowniczą wyższego szczebla odpowiedzialną za wykonywanie obowiązków określonych w ustawie.

Art. 52. W przypadku instytucji obowiązanej, w której działa zarząd lub inny organ zarządzający, wyznacza się spośród członków tego organu osobę odpowiedzialną za wdrażanie obowiązków określonych w ustawie.

Art. 53. Instytucje obowiązane wyznaczają pracownika zajmującego kierownicze stanowisko odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności instytucji obowiązanej oraz jej pracowników i innych osób wykonujących czynności na rzecz tej instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Wyznaczony pracownik jest również odpowiedzialny za przekazywanie w imieniu instytucji obowiązanej, zawiadomień, o których mowa w art. 73 ust. 1, art. 86 ust. 1, art. 88 ust. 1 oraz w art. 89.

Art. 54. W przypadku instytucji obowiązanych prowadzących działalność jednoosobowo, zadania kadry kierowniczej wyższego szczebla, oraz pracownika, o których mowa w art. 51 i art. 53, wykonuje osoba prowadząca tę działalność.

Rozdział 6

Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych

Art. 55. Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych zwany dalej „Rejestrem” jest systemem teleinformatycznym służącym przetwarzaniu informacji o beneficjentach rzeczywistych spółek wymienionych w art. 58.

Art. 56. Organem właściwym w sprawach Rejestru jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 57. 1. Organ właściwy w sprawach Rejestru jest administratorem danych zgromadzonych w Rejestrze.

2. Do zadań organu właściwego w sprawach Rejestru należy w szczególności:

- 1) prowadzenie Rejestru oraz określanie organizacyjnych warunków i technicznych sposobów jego prowadzenia;
- 2) przetwarzanie informacji o beneficjentach rzeczywistych;
- 3) opracowywanie analiz statystycznych dotyczących informacji przetwarzanych w Rejestrze;

Art. 58. Do zgłaszania informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji są obowiązane:

- 1) spółki jawne;
- 2) spółki komandytowe;
- 3) spółki komandytowo-akcyjne;
- 4) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 5) spółki akcyjne z wyjątkiem spółek publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1639 oraz z 2017 r. poz. 452, 724, 791 i 1089);

Art. 59. Informacje podlegające zgłoszeniu do Rejestru obejmują:

- 1) dane identyfikacyjne spółek wymienionych w art. 58 zawierające:
 - a) nazwę (firmę),
 - b) formę organizacyjną podmiotu zobowiązanego,
 - c) siedzibę,
 - d) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym,

- e) numer identyfikacji podatkowej;
- 2) dane identyfikacyjne beneficjenta rzeczywistego i członka organu uprawnionego do reprezentowania spółek wymienionych w art. 58:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) obywatelstwo,
 - c) państwo zamieszkania,
 - d) numer PESEL albo datę urodzenia – w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL,
 - e) informację o wielkości i charakterze posiadanego udziału przez beneficjenta rzeczywistego.

Art. 60. 1. Informacje, o których mowa w art. 59, są zgłaszane do Rejestru nie później niż w terminie 7 dni od wpisu spółek wymienionych art. 58, w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku zmiany przekazanych informacji – w terminie 7 dni od ich zmiany.

2. Do liczenia terminów, o których mowa w ust. 1, nie wlicza się sobót i dni ustawowo wolnych od pracy.

3. W przypadku awarii lub zakłóceń funkcjonowania systemu teleinformatycznego organ właściwy w sprawach Rejestru informuje o ich wystąpieniu i usunięciu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W takim przypadku spółki wymienione w art. 58 przekazują informacje podlegające zgłoszeniu do Rejestru w ciągu 24 godzin od zamieszczenia informacji o usunięciu awarii lub zakłóceń.

Art. 61. 1. Zgłoszenia do Rejestru dokonuje osoba uprawniona do reprezentacji spółek wymienionych w art. 58.

2. Zgłoszenie następuje nieodpłatnie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

3. Zgłoszenie składane jest zgodnie ze wzorem określonym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w formie dokumentu elektronicznego.

4. Zgłoszenie zawiera dane opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP oraz oświadczenie o prawdziwości informacji i danych zgłaszanych do Rejestru.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4, składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za

złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 62. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne i organizacyjne wymagane do zgłoszenia, o którym mowa w art. 60, mając na względzie potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności danych zawartych w zgłoszeniu oraz potrzebę ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem.

Art. 63. Informacje, o których mowa w art. 59, są wprowadzane do Rejestru niezwłocznie po ich zgłoszeniu lub aktualizacji.

Art. 64. Zgromadzone w Rejestrze informacje, o których mowa w art. 59, są przechowywane przez okres konieczny do realizacji zadań w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu.

Art. 65. Przetwarzanie informacji o beneficjentach rzeczywistych zgromadzonych w Rejestrze odbywa się bez wiedzy osób, których informacje te dotyczą.

Art. 66. Do przetwarzania danych osobowych zgromadzonych w Rejestrze nie stosuje się przepisów art. 32 ust. 1 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922).

Art. 67. Rejestr jest jawny.

Art. 68. Domniemywa się, że dane wpisane do Rejestru są prawdziwe. Osoba dokonująca zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zgłoszeniem do Rejestru nieprawdziwych danych, a także niezgłoszeniem danych podlegających obowiązkowi wpisu do Rejestru w ustawowym terminie albo brakiem zgłoszenia zmian danych objętych wpisem, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą osoba dokonująca zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji nie ponosi odpowiedzialności

Art. 69. Informacje o beneficjentach rzeczywistych zgromadzone w Rejestrze są udostępniane nieodpłatnie.

Art. 70. Informacje o beneficjentach rzeczywistych zgromadzone w Rejestrze są udostępniane za pomocą środków komunikacji elektronicznej na podstawie wzoru określonego

przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w formie dokumentu elektronicznego.

Art. 71. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki organizacyjne i techniczne wymagane do udostępnienia informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz terminy ich udostępnienia, mając na uwadze potrzebę zapewnienia szybkiego, wiarygodnego i bezpiecznego ich udostępniania.

Rozdział 7

Gromadzenie informacji

Art. 72. 1. Instytucje obowiązane, z wyjątkiem instytucji, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11, 13-15 i 18, przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje o:

- 1) przyjętej wpłacie lub dokonanej wypłacie środków pieniężnych o wartości przekraczającej 15 000 euro;
- 2) wykonanym transferze środków o wartości przekraczającej 15 000 euro z wyjątkiem:
 - a) transferu środków pieniężnych pomiędzy rachunkiem płatniczym i rachunkiem lokaty terminowej, które należą do tego samego klienta w tej samej instytucji obowiązanej,
 - b) krajowego transferu środków pieniężnych pochodzącego z innej instytucji obowiązanej,
 - c) transakcji związanej z gospodarką własną instytucji obowiązanej, która została przeprowadzona przez instytucję obowiązaną we własnym imieniu i na własną rzecz, w tym transakcji zawartej na rynku międzybankowym,
 - d) transakcji przeprowadzonej w imieniu lub na rzecz jednostek sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
 - e) transakcji przeprowadzanej przez bank zrzeszający banki spółdzielcze, jeżeli transakcja została przekazana przez zrzeszony bank spółdzielczy,
 - f) przewłaszczenia na zabezpieczenie wartości majątkowych, wykonanej na czas trwania umowy przewłaszczenia z instytucją obowiązaną.

2. Obowiązek przekazania informacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, obejmuje również transfer środków pieniężnych spoza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz odbiorcy, którego dostawcą usług płatniczych jest instytucja obowiązana.

3. Instytucje obowiązane przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje o wykonanych usługach przekazu pieniężnego o wartości przekraczającej 15 000 euro. Do wpłaty lub wypłaty środków pieniężnych oraz transferu środków pieniężnych dokonanych w ramach wykonywanej usługi przekazu pieniężnego przepisu ust. 1 nie stosuje się.

4. Instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11, przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje o przeprowadzonej transakcji kupna lub sprzedaży wartości dewizowych, której wartość przekracza 15 000 euro, albo o pośrednictwie w przeprowadzeniu takiej transakcji.

5. Instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13, przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje o czynnościach wymienionych w tym przepisie, których wartość przekracza 15 000 euro.

6. Instytucje obowiązane przekazują informacje w terminie 7 dni od dnia:

- 1) przyjęcia wpłaty lub dokonania wypłaty środków pieniężnych – w przypadku informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) wykonania transakcji płatniczej transferu środków pieniężnych – w przypadku informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) udostępnienia środków płatniczych odbiorcy – w przypadku informacji, o których mowa w ust. 2;
- 4) wykonania usługi przekazu pieniężnego – w przypadku informacji, o których mowa w ust. 3;
- 5) przeprowadzenia albo pośredniczenia w przeprowadzeniu transakcji kupna lub sprzedaży wartości dewizowych – w przypadku informacji, o których mowa w ust. 4;
- 6) sporządzenia aktu notarialnego – w przypadku informacji, o których mowa w ust. 5.

7. Informacje, o których mowa w ust. 1-6, zawierają:

- 1) niepowtarzalny identyfikator transakcji w ewidencji instytucji obowiązanej;
- 2) datę albo datę i godzinę przeprowadzenia transakcji;
- 3) dane identyfikacyjne, o których mowa w art. 31 ust. 1, klienta wydającego dyspozycję lub zlecenie przeprowadzenia transakcji;
- 4) posiadane dane identyfikacyjne, o których mowa w art. 31 ust. 1, pozostałych stron transakcji;
- 5) kwotę i walutę transakcji;
- 6) rodzaj transakcji;
- 7) tytuł transakcji;

- 6) sposób wydania dyspozycji lub zlecenia przeprowadzenia transakcji;
- 7) wskazanie transakcji przeprowadzonych przy pomocy dwóch lub więcej operacji, których okoliczności wskazują, że są one ze sobą powiązane;
- 10) numery rachunków wykorzystanych do przeprowadzenia transakcji oznaczone identyfikatorem Międzynarodowego Numeru Rachunku Bankowego (IBAN) lub identyfikatorem zawierającym kod kraju oraz numer rachunku w przypadku rachunków nieoznaczonych IBAN.

Art. 73. 1. Instytucja obowiązana zawiadamia Generalnego Inspektora o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

2. Zawiadomienie jest przekazywane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia potwierdzenia zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1.

3. W zawiadomieniu podaje się:

- 1) dane identyfikacyjne, o których mowa w art. 31 ust. 1, klienta lub klientów instytucji zobowiązanej przekazującej zawiadomienie;
- 2) posiadane dane identyfikacyjne, o których mowa w art. 31 ust. 1, osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej niebędących klientami instytucji zobowiązanej przekazującej zawiadomienie;
- 3) rodzaj, wysokość i miejsce przechowywania wartości majątkowych;
- 4) numery rachunków, prowadzone dla klienta lub klientów, o których mowa w pkt 1, przez instytucje obowiązane przekazującą zawiadomienie, oznaczone identyfikatorem Międzynarodowego Numeru Rachunku Bankowego (IBAN) lub identyfikatorem zawierającym kod kraju oraz numer rachunku w przypadku rachunków nieoznaczonych IBAN;
- 5) posiadane informacje, o których mowa w art. 72 ust. 7, w odniesieniu do transakcji lub prób ich przeprowadzenia;
- 6) informacje o przeprowadzeniu transakcji na zasadzie swobody świadczenia usług lub próbach ich przeprowadzenia;
- 7) posiadane informacje o rozpoznanym ryzyku prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz o czynie zabronionym, z którego mogą pochodzić wartości majątkowe;
- 8) uzasadnienie przekazania zawiadomienia.

Art. 74. 1. Informacje, o których mowa w art. 72, mogą być przekazywane do Generalnego Inspektora za pośrednictwem:

- 1) izb gospodarczych zrzeszających instytucje obowiązane;
- 2) banków zrzeszających banki spółdzielcze;
- 3) izb rozliczeniowych utworzonych na podstawie art. 67 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz instytucji utworzonych na podstawie art. 105 ust. 4 tej ustawy;
- 4) innych podmiotów na podstawie podpisanych przez instytucję obowiązana umów.

2. Korzystanie z pośrednictwa podmiotów, o których mowa w ust. 1, nie zwalnia instytucji obowiązanej z odpowiedzialności za przekazanie informacji do Generalnego Inspektora.

Art. 75. Obowiązek przekazywania informacji i zawiadomień, o których mowa w art. 73 ust. 1, art. 86 ust. 1, art. 88 ust. 1 oraz w art. 89, nie dotyczy instytucji obowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14, w zakresie informacji uzyskanych podczas ustalania sytuacji prawnej klienta w związku z postępowaniem sądowym, wykonywaniem obowiązków polegających na obronie, reprezentowaniu lub zastępowaniu klienta w postępowaniu sądowym albo udzielaniu klientowi porady prawnej dotyczącej wszczęcia postępowania sądowego lub uniknięcia takiego postępowania, niezależnie od czasu uzyskania tych informacji.

Art. 76. 1. Na żądanie Generalnego Inspektora instytucja obowiązana niezwłocznie przekazuje lub udostępnia posiadane informacje lub dokumenty, niezbędne do realizacji zadań Generalnego Inspektora określonych w ustawie, w tym dotyczące:

- 1) klientów;
- 2) przeprowadzonych transakcji, w zakresie określonym w art. 72 ust. 7;
- 3) rodzaju, wysokości i miejsca przechowywania wartości majątkowych;
- 4) stosowania środka bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4;
- 5) adresów IP, z których następowało połączenie z systemem teleinformatycznym instytucji obowiązanej oraz czasów połączeń z tym systemem.

2. Instytucja obowiązana, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13, na żądanie Generalnego Inspektora przekazuje również informacje i dokumenty w zakresie innych czynności notarialnych niż wymienione w tym przepisie.

3. Generalny Inspektor w żądaniu, o którym mowa w ust. 1 i 2, może wskazać:

- 1) termin oraz formę przekazania lub udostępnienia informacji lub dokumentów;

- 2) zakres informacji oraz termin do ich pozyskania przez instytucję obowiązaną w związku ze stosowaniem środka bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4, lub w związku z określonymi transakcjami okazjonalnymi.

4. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane i udostępniane nieodpłatnie.

Art. 77. 1. W celu realizacji po raz pierwszy obowiązków, o których mowa w art. 72, art. 73, art. 76 i art. 86, instytucja obowiązana przekazuje do Generalnego Inspektora formularz identyfikujący instytucję obowiązaną.

2. Formularz identyfikujący instytucję obowiązaną zawiera:

- 1) nazwę (firmę) wraz z określeniem formy organizacyjnej instytucji obowiązanej;
- 2) NIP instytucji obowiązanej;
- 3) określenie rodzaju działalności prowadzonej przez instytucję obowiązaną;
- 4) adres siedziby lub adres prowadzenia działalności;
- 5) imię, nazwisko, stanowisko, numer telefonu i adres elektronicznej skrzynki pocztowej pracownika, o którym mowa w art. 53;
- 6) imiona, nazwiska, stanowiska, numery telefonów i adresy elektronicznej skrzynki pocztowej innych pracowników odpowiedzialnych za realizację przepisów ustawy, których instytucja obowiązana chce wskazać do kontaktów z Generalnym Inspektorem.

3. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 2 pkt 2-6, instytucja obowiązana dokonuje niezwłocznie ich aktualizacji.

Art. 78. 1. Instytucja obowiązana przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacje, o których mowa w art. 72 oraz formularz, o którym mowa w art. 77.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi wzór informacji, o której mowa w art. 72, oraz wzór formularza, o którym mowa w art. 77, w formie dokumentu elektronicznego.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, format danych, warunki organizacyjne i techniczne wymagane do przekazywania informacji, o której mowa w art. 72, oraz formularza, o którym mowa w art. 77, mając na uwadze konieczność sprawnego, wiarygodnego i bezpiecznego ich przekazywania.

Art. 79. 1. Instytucja obowiązana przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej zawiadomienia, o których mowa w art. 73, oraz informacje i dokumenty, o których mowa w art. 76.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi wzór zawiadomienia, o którym mowa w art. 73, oraz wzór informacji, o których mowa w art. 76, w formie dokumentu elektronicznego.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, format danych, warunki organizacyjne i techniczne wymagane do przekazywania zawiadomienia, o którym mowa w art. 73, oraz informacji i dokumentów, o których mowa w art. 76, mając na uwadze konieczność sprawnego, wiarygodnego i bezpiecznego ich przekazywania.

Art. 80. 1. Generalny Inspektor przyjmuje zgłoszenia rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu od pracowników, byłych pracowników instytucji obowiązanych lub innych osób wykonujących lub które wykonywały czynności na rzecz instytucji obowiązanych na innej podstawie niż stosunek pracy. Przekazanie zgłoszenia nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej.

2. Generalny Inspektor zapewnia ochronę danych osobowych osób dokonujących zgłoszenia lub osób, którym zarzuca się naruszenie w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Dane osobowe gromadzone są w odrębnym zbiorze danych.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób odbierania zgłoszeń, o których mowa w ust. 1, sposób postępowania ze zgłoszeniami i ich przechowywania, a także informowania o działaniach, jakie mogą być podejmowane po przyjęciu zgłoszenia, mając na względzie zapewnienie należytej ochrony, w tym ochrony danych osobowych osoby dokonującej zgłoszenia lub osoby, której zarzuca się naruszenie w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Art. 81. 1. Prokurator informuje Generalnego Inspektora o wydaniu postanowienia o blokadzie rachunku lub wstrzymaniu transakcji, wszczęciu postępowania, przedstawieniu zarzutu, wniesieniu aktu oskarżenia, w sprawach o przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

2. Przekazanie informacji, o których mowa w ust. 1, następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia dokonania czynności lub uzyskania informacji.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, wskazują w szczególności okoliczności dotyczące popełnienia przestępstwa, wraz ze wskazaniem posiadanych danych

identyfikacyjnych, o których mowa w art. 31 ust. 1, osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej oraz sygnaturę akt.

4. Generalny Inspektor niezwłocznie informuje prokuratora o posiadaniu informacji, pozostających w związku z informacjami przekazanymi na podstawie ust. 1.

Art. 82. 1. Na wniosek Generalnego Inspektora jednostki współpracujące w granicach swoich ustawowych kompetencji przekazują lub udostępniają posiadane informacje lub dokumenty. We wniosku Generalny Inspektor może wskazać termin oraz formę ich przekazania lub udostępnienia.

2. W celu przekazania lub udostępnienia informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 1, Generalny Inspektor może zawrzeć porozumienie z jednostką współpracującą, określające warunki techniczne przekazania lub udostępnienia informacji lub dokumentów.

Art. 83. 1. Jednostki współpracujące niezwłocznie powiadamiają Generalnego Inspektora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz opracowują instrukcje postępowania w tych przypadkach.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać w szczególności:

- 1) posiadane dane, o których mowa w art. 31 ust. 1, osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej podejrzanych o popełnienie przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
- 2) opis okoliczności, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
- 3) uzasadnienie przekazania powiadomienia.

3. Generalny Inspektor nie później niż w terminie 30 dni informuje Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Policję, Żandarmerię Wojskową i Straż Graniczną o okolicznościach wskazujących na związek pomiędzy informacjami zawartymi w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, a zawiadomieniach przekazanych na podstawie art. 73 ust. 1, art. 86 ust. 1, art. 88 ust. 1 i art. 89.

Art. 84. 1. Jednostki współpracujące przekazują za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacje, o których mowa w art. 81 i w art. 83.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi wzory informacji, o których mowa w art. 81 i w art. 83, w formie dokumentu elektronicznego.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, format danych, warunki organizacyjne i techniczne wymagane do przekazania informacji, o

których mowa w ust. 1, mając na uwadze potrzebę zapewnienia szybkiego, wiarygodnego i bezpiecznego ich przekazania.

Art. 85. 1. Organy Straży Granicznej oraz naczelnicy urzędów celno-skarbowych przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1889/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Wspólnoty lub wywożonych ze Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 309 z 25.11.2005, str. 9), oraz informacje zawarte w zgłoszeniu określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 21 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe. Informacje te są przekazywane w terminie do 14 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano przywozu środków pieniężnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub wywozu środków pieniężnych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Organy Straży Granicznej przekazują informacje za pośrednictwem Komendanta Głównego Straży Granicznej.

2. Organy Straży Granicznej oraz naczelnicy urzędów celno-skarbowych przekazują za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacje, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi wzory informacji, o których mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki organizacyjne i techniczne wymagane do przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze potrzebę zapewnienia szybkiego, wiarygodnego i bezpiecznego przekazania tych informacji przez organy Straży Granicznej oraz naczelników urzędów celno-skarbowych.

Rozdział 8

Blokowanie rachunków i wstrzymywanie transakcji

Art. 86. 1. Instytucja obowiązana niezwłocznie zawiadamia Generalnego Inspektora, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że transakcja lub wartości majątkowe mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu.

2. W zawiadomieniu instytucja obowiązana przekazuje, pozostające w jej posiadaniu, informacje związane z powziętym podejrzeniem, że określona transakcja lub wartości majątkowe będące przedmiotem tej transakcji mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu oraz informację o przewidywanym terminie przeprowadzenia

transakcji, o której mowa w ust. 1. Do zawiadomienia przepis art. 73 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3. Po otrzymaniu zawiadomienia Generalny Inspektor dokonuje niezwłocznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, potwierdzenia jego przyjęcia, podając datę i godzinę przyjęcia zawiadomienia.

4. Do czasu otrzymania żądania, o którym mowa w ust. 5, lub zwolnienia, o którym mowa w ust. 6, nie dłużej jednak niż przez 24 godziny, liczone od momentu potwierdzenia przyjęcia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3, instytucja obowiązana nie przeprowadza transakcji, o której mowa w ust. 1, lub innych transakcji obciążających rachunek, na którym zgromadzono wartości majątkowe, o których mowa w ust. 1.

5. Generalny Inspektor w przypadku uznania, że transakcja, o której mowa w ust. 1, może mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, przekazuje instytucji obowiązanej żądanie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku na okres nie dłuższy niż 96 godzin, liczony od daty i godziny wskazanych w potwierdzeniu, o którym mowa w ust. 3. Niezwłocznie po otrzymaniu tego żądania instytucja obowiązana wstrzymuje transakcję lub blokuje rachunek. W żądaniu Generalny Inspektor określa wartości majątkowe objęte żądaniem.

6. Generalny Inspektor może zwolnić instytucję obowiązaną z obowiązku, o którym mowa w ust. 4, w przypadku gdy posiadane informacje nie dają podstaw do zawiadomienia prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu albo w przypadku uznania, że wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku mogłoby utrudnić wykonywanie zadań służbom lub instytucjom odpowiedzialnym za ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa obywateli lub ściganie sprawców przestępstw lub przestępstw skarbowych oraz organom wymiaru sprawiedliwości.

7. Generalny Inspektor przekazuje instytucji obowiązanej żądanie, o którym mowa w ust. 5, lub zwolnienie, o którym mowa w ust. 6, za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

8. Niezwłocznie po przekazaniu żądania, o którym mowa w ust. 5, Generalny Inspektor zawiadamia właściwego prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

9. Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 8, prokurator może postanowieniem wstrzymać transakcję lub dokonać blokady rachunku na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż 6 miesięcy od otrzymania tego zawiadomienia.

10. Postanowienie w przedmiocie blokady rachunku lub wstrzymania transakcji, o którym mowa w ust. 9, może zostać wydane również pomimo braku zawiadomienia określonego w ust. 8.

11. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 9, określa się zakres, sposób i termin wstrzymania transakcji lub blokady rachunku. Na postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

12. Wstrzymanie transakcji lub blokady rachunku upada, jeżeli przed upływem 6 miesięcy od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 8, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych.

Art. 87. 1. Generalny Inspektor w przypadku uznania, że określona transakcja lub określone wartości majątkowe mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, przekazuje instytucji obowiązanej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, żądanie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku. W żądaniu blokady rachunku Generalny Inspektor określa wartości majątkowe objęte żądaniem.

2. Instytucja obowiązana wstrzymuje transakcję lub dokonuje blokady rachunku na okres nie dłuższy niż 96 godzin liczony od momentu otrzymania żądania, o którym mowa w ust. 1.

3. Niezwłocznie po przekazaniu żądania, o którym mowa w ust. 1, Generalny Inspektor zawiadamia właściwego prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

4. Przepisy art. 86 ust. 9-12 stosuje się odpowiednio.

Art. 88. 1. Instytucja obowiązana z wyłączeniem instytucji obowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, niezwłocznie zawiadamia właściwego prokuratora o przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że określona transakcja lub wartości majątkowe mogą mieć związek z przestępstwem lub przestępstwem skarbowym innym niż przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

2. W zawiadomieniu instytucja obowiązana przekazuje, pozostające w jej posiadaniu, informacje pozostające w związku z powziętym podejrzeniem oraz informację o przewidywanym terminie przeprowadzenia transakcji, o której mowa w ust. 1.

3. Do czasu otrzymania postanowienia, o którym mowa w ust. 4, nie dłużej niż przez 96 godzin, liczonych od momentu przekazania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, instytucja obowiązana nie przeprowadza transakcji, o której mowa w ust. 1, lub innych transakcji

obciążających rachunek, na którym zgromadzono wartości majątkowe, o których mowa w ust. 1.

4. W terminie określonym w ust. 3, prokurator wydaje postanowienie o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania, o którym niezwłocznie zawiadamia instytucję obowiązaną. W przypadku wszczęcia postępowania prokurator, w drodze postanowienia, dokonuje wstrzymania transakcji lub blokady rachunku, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

5. Postanowienie w przedmiocie blokady rachunku lub wstrzymania transakcji, o którym mowa w ust. 4, może zostać wydane również pomimo braku zawiadomienia określonego w ust. 1.

6. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 4, określa się zakres, sposób i termin wstrzymania transakcji lub blokady rachunku. Na postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

7. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku upada, jeżeli przed upływem 6 miesięcy od wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 4 i 5, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych.

8. Niezwłocznie po otrzymaniu postanowień, o których mowa w ust. 4 i 7, instytucja obowiązana przekazuje, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, Generalnemu Inspektorowi informacje o zawiadomieniach, o których mowa w ust. 1, oraz kopie tych postanowień.

Art. 89. 1. Instytucja obowiązana niezwłocznie zawiadamia Generalnego Inspektora, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o przeprowadzeniu transakcji, o której mowa w art. 86 ust. 1, w przypadku gdy przekazanie zawiadomienia było niemożliwe przed jej przeprowadzeniem. W zawiadomieniu instytucja obowiązana uzasadnia przyczyny braku wcześniejszego zawiadomienia oraz przekazuje pozostające w jej posiadaniu informacje potwierdzające powzięcie podejrzenia, o którym mowa w 86 ust. 1. Przepis art. 73 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Instytucja obowiązana niezwłocznie zawiadamia właściwego prokuratora o przeprowadzeniu transakcji, o której mowa w art. 88 ust. 1, w przypadku gdy przekazanie zawiadomienia o tej transakcji było niemożliwe przed jej przeprowadzeniem. W zawiadomieniu instytucja obowiązana uzasadnia przyczyny braku wcześniejszego zawiadomienia oraz przekazuje pozostające w jej posiadaniu informacje potwierdzające

powzięcie podejrzenia, o którym mowa w art. 88 ust. 1. Przepisy art. 88 ust. 8 stosuje się odpowiednio.

Art. 90. Do biegu terminów, o których mowa w art. 86 ust. 4 i 5, w art. 87 ust. 2 oraz w art. 88 ust. 3, nie wlicza się sobót i dni ustawowo wolnych od pracy.

Art. 91. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi wzory:

- 1) zawiadomień, o których mowa w art. 86 ust. 1 i w art. 89 ust. 1,
 - 2) potwierdzeń, o których mowa w art. 86 ust. 3,
 - 3) żądań, o których mowa w art. 86 ust. 5 i w art. 87 ust. 1,
 - 4) zwolnień, o których mowa w art. 86 ust. 6,
 - 5) informacji o zawiadomieniu, o której mowa w art. 88 ust. 8
- w formie dokumentu elektronicznego.

Art. 92. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, format danych oraz warunki organizacyjne i techniczne wymagane do ich przekazywania, dla:

- 1) zawiadomień, o których mowa w art. 86 ust. 1 i w art. 89 ust. 1,
- 2) potwierdzeń, o których mowa w art. 86 ust. 3,
- 3) żądań, o których mowa w art. 86 ust. 5 i w art. 87 ust. 1,
- 4) zwolnień, o których mowa w art. 86 ust. 6,
- 5) informacji o zawiadomieniu, o której mowa w art. 88 ust. 8

– mając na uwadze konieczność sprawnego, wiarygodnego i bezpiecznego ich przekazywania.

Art. 93. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do wstrzymania transakcji lub blokady rachunku przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, z późn. zm.⁸⁾) stosuje się odpowiednio.

Rozdział 9

Ochrona i udostępnianie informacji

Art. 94. 1. Do ujawnienia Generalnemu Inspektorowi informacji w trybie i zakresie przewidzianym ustawą nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie informacji lub danych objętych tajemnicą, z wyjątkiem informacji niejawnych w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, 2138 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 244, 768, 773, 966 i 1452.

2. W celu realizacji zadań ustawowych Generalny Inspektor może:

- 1) zbierać i wykorzystywać niezbędne informacje zawierające dane osobowe oraz przetwarzać je w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, także bez wiedzy i zgody osoby, której dane dotyczą;
- 2) tworzyć zbiory danych osobowych;
- 3) przetwarzać informacje, o których mowa w art. 76 ust. 1 pkt 5, objęte tajemnicą telekomunikacyjną w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489, z późn. zm.⁹⁾).

3. Dane, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, mogą być zbierane i wykorzystywane oraz przetwarzane przez Generalnego Inspektora wyłącznie, gdy jest to niezbędne ze względu na zakres wykonywanych zadań lub czynności.

Art. 95. 1. Nadzór nad zgodnością przetwarzania danych osobowych gromadzonych przez Generalnego Inspektora z przepisami ustawy oraz przepisami o ochronie danych osobowych sprawuje pełnomocnik do spraw kontroli przetwarzania przez Generalnego Inspektora danych osobowych, zwany dalej „pełnomocnikiem”.

2. Pełnomocnikowi przysługują również uprawnienia i wykonuje on obowiązki administratora bezpieczeństwa informacji, o którym mowa w art. 36a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

3. Pełnomocnika powołuje minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek Generalnego Inspektora.

4. W ramach nadzoru pełnomocnik prowadzi rzetelną, obiektywną i niezależną kontrolę prawidłowości przetwarzania przez Generalnego Inspektora danych osobowych, a w szczególności ich przechowywania, weryfikacji i usuwania.

5. Pełnomocnik ma prawo w szczególności do:

- 1) wglądu do wszelkich dokumentów związanych z wykonywaną kontrolą;
- 2) swobodnego wstępu do pomieszczeń kontrolowanej komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2;
- 3) żądania pisemnych wyjaśnień.

6. Kierownik komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2, któremu pełnomocnik wydał pisemne polecenie usunięcia stwierdzonych uchybień, informuje Generalnego

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579, 1823, 1948, 1954, 2003 oraz z 2017 r. poz. 935.

Inspektora w terminie 7 dni od dnia wydania polecenia, o jego wykonaniu albo przyczynie jego niewykonania.

7. W przypadku naruszenia przepisów ustawy oraz przepisów o ochronie danych osobowych pełnomocnik podejmuje działania zmierzające do wyjaśnienia okoliczności tego naruszenia, zawiadamiając o tym niezwłocznie ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz Generalnego Inspektora.

8. Pełnomocnik przedstawia corocznie, w terminie do dnia 31 marca, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, za pośrednictwem Generalnego Inspektora, sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy, w którym omawia stan ochrony danych osobowych przetwarzanych przez Generalnego Inspektora oraz wszystkie przypadki naruszenia przepisów w tym zakresie.

Art. 96. 1. Kontrolę nad uzyskiwaniem przez Generalnego Inspektora danych, o których mowa w art. 76 ust. 1 pkt 5, sprawuje Sąd Okręgowy w Warszawie.

2. Generalny Inspektor przekazuje, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, Sądowi Okręgowemu w Warszawie, w okresach półrocznych, informacje o liczbie przypadków wystąpienia z żądaniem do instytucji obowiązanych o przekazanie lub udostępnienie posiadanych informacji lub dokumentów zawierających dane telekomunikacyjne, o których mowa w art. 76 ust. 1 pkt 5.

3. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, sąd może zapoznać się z materiałami uzasadniającymi wystąpienie przez Generalnego Inspektora z żądaniem, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 5.

4. Sąd, o którym mowa w ust. 1, informuje Generalnego Inspektora o wyniku kontroli w terminie 30 dni od jej zakończenia.

Art. 97. 1. Informacje gromadzone i udostępniane przez organy informacji finansowej w trybie przewidzianym w ustawie są objęte tajemnicą informacji finansowej.

2. Organy informacji finansowej udostępniają informacje, o których mowa w ust. 1, wyłącznie w trybie przewidzianym w ustawie.

3. Obowiązek zachowania tajemnicy informacji finansowej obejmuje osoby pełniące funkcje organów informacji finansowej, pracowników zatrudnionych w komórce organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2, lub osoby wykonujące czynności na rzecz tej komórki.

4. Obowiązek zachowania tajemnicy informacji finansowej istnieje również po ustaniu pełnienia funkcji organu informacji finansowej, zatrudnienia w komórce organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2, lub wykonywania na jej rzecz czynności na podstawie umów prawa cywilnego.

5. Obowiązek zachowania tajemnicy informacji finansowej obejmuje również osoby pełniące funkcje organów uprawnionych do uzyskania informacji w trybie przewidzianym w ustawie, pracowników, funkcjonariuszy lub osoby wykonujące czynności na rzecz tych organów. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

6. Osoby, o których mowa w ust. 5, udostępniają informacje objęte tajemnicą informacji finansowej, jeżeli obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów.

7. Informacje, o których mowa w ust. 1, objęte tajemnicami prawnie chronionymi określonymi w odrębnych przepisach organy informacji finansowej udostępniają w zakresie i na zasadach wskazanym w tych przepisach.

Art. 98. 1. Generalny Inspektor przetwarza informacje finansowe, w tym dane osobowe, przez okres, w którym są one niezbędne do realizacji jego ustawowych zadań.

2. Generalny Inspektor dokonuje, nie rzadziej niż raz na 5 lat, weryfikacji potrzeby dalszego przetwarzania zgromadzonych informacji.

3. Po dokonaniu weryfikacji informacje, które nie są niezbędne do realizacji ustawowych zadań Generalnego Inspektora, niezwłocznie usuwa powołana przez niego komisja. Z czynności komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności wykaz usuniętych informacji oraz sposób ich usunięcia.

Art. 99. 1. Ujawnienie osobom nieuprawnionym, w tym stronom transakcji lub posiadaczom rachunku, faktu przekazania Generalnemu Inspektorowi informacji w trybie przewidzianym w ustawie jest zabronione.

2. Jednostki współpracujące, ich pracownicy i funkcjonariusze mogą wymieniać między sobą informacje o fakcie przekazania Generalnemu Inspektorowi informacji w trybie przewidzianym w ustawie, gdy jest to konieczne dla zapewnienia prawidłowości realizowanych przez nich zadań.

Art. 100. 1. Generalny Inspektor udostępnia dane osobowe:

- 1) osób fizycznych dokonujących w imieniu instytucji obowiązanej zawiadomień, o których mowa w art. 73 i art. 86 ust. 1,

- 2) osób zgłaszających podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w ramach struktur wewnętrznych instytucji obowiązanej,
- 3) osób zgłaszających naruszenia przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, o których mowa w art. 80 ust. 1,
- 4) pracowników komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2, wykonujących zadania Generalnego Inspektora, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1-5, z wyłączeniem pracowników kierujących tą komórką

– wyłącznie na żądanie sądu lub prokuratora, gdy jest to konieczne w toku prowadzonego postępowania.

2. Dane osobowe udostępnione na podstawie ust. 1, nie mogą być udostępniane innym podmiotom lub osobom za wyjątkiem osób, o których mowa w art. 156 § 1 i 5 oraz art. 321 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, którym dane te mogą być udostępnione na zasadach określonych w tych przepisach.

Art. 101. 1. Jeżeli uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu wynika z posiadanych przez Generalnego Inspektora informacji, ich przetworzenia lub analizy, Generalny Inspektor przekazuje właściwemu prokuratorowi zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wraz z informacjami lub dokumentami uzasadniającymi to podejrzenie.

2. Jeżeli podstawą zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, była:

- 1) informacja lub zawiadomienie, o którym mowa w art. 73 i art. 86 ust. 1,
- 2) powiadomienie, o którym mowa w art. 83 ust. 1

– Generalny Inspektor, nie później niż w terminie 30 dni od przekazania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, informuje o tym fakcie instytucję obowiązaną lub jednostkę współpracującą, która przekazała informacje będące podstawą tego zawiadomienia.

Art. 102. 1. Generalny Inspektor udostępnia, na pisemny wniosek, informacje lub dokumenty, w tym informacje lub dokumenty objęte tajemnicami prawnie chronionymi, zgromadzone na podstawie przepisów ustawy, sądom i prokuratorom na potrzeby postępowania karnego.

2. W celu weryfikacji danych zawartych w zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, przekazanego przez Generalnego Inspektora, prokurator może żądać od Generalnego Inspektora udostępnienia informacji lub dokumentów, w tym informacji lub dokumentów objętych tajemnicami prawnie chronionymi.

3. Generalny Inspektor występuje do instytucji obowiązanych, jednostek współpracujących lub zagranicznych jednostek analityki finansowej, w przypadku gdy żądane informacje, o których mowa w ust. 2, nie znajdują się w jego posiadaniu.

Art. 103. 1. Generalny Inspektor udostępnia posiadane informacje na pisemny i uzasadniony wniosek:

- 1) Komendanta Głównego Policji,
- 2) Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji,
- 3) Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej,
- 4) Komendanta Głównego Straży Granicznej,
- 5) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 6) Szefa Agencji Wywiadu,
- 7) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
- 8) Szefa Służby Wywiadu Wojskowego,
- 9) Inspektora Nadzoru Wewnętrznego,
- 10) Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji,
- 11) Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej

– lub osób przez nich upoważnionych, w zakresie ich ustawowych zadań.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, Generalny Inspektor udostępnia Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, w trybie i na zasadach określonych, w art. 22a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1310, z późn. zm.¹⁰⁾).

3. Generalny Inspektor udostępnia posiadane informacje również na pisemny i uzasadniony wniosek:

- 1) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego – w zakresie nadzoru sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym;
- 2) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli – w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania kontrolnego określonego w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli;
- 3) krajowego administratora, o którym mowa w art. 3 pkt 22 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającego rejestr Unii zgodnie z dyrektywą

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, 1955 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60, 244, 768 i 1321.

2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i nr 1193/2011 (Dz. Urz. UE L 122 z 03.05.2013 r., str. 1) – w zakresie jego kompetencji;

- 4) ministra właściwego do spraw zagranicznych – w zakresie jego kompetencji ustawowych w związku ze stosowaniem szczególnych środków ograniczających;
- 5) ministra właściwego do spraw finansów publicznych – w związku z wnioskiem, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

4. Generalny Inspektor udostępnia posiadane informacje na pisemny i uzasadniony wniosek Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, dyrektora izby administracji skarbowej lub naczelnika urzędu celno-skarbowego, w zakresie ich ustawowych zadań.

5. Przepisu art. 97 ust. 7, z wyjątkiem przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, nie stosuje się do informacji udostępnianych na podstawie ust. 1 i 2, ust. 3 pkt 5 i ust. 4.

6. Generalny Inspektor w szczególnie uzasadnionych przypadkach może odmówić udostępnienia posiadanych informacji podmiotom, o których mowa w ust. 1-4, gdy ich udostępnienie:

- 1) mogłoby negatywnie wpłynąć na proces analizowania przez Generalnego Inspektora informacji dotyczących wartości majątkowych, co do których powzięto podejrzenie, że mogą mieć związek z przestępstwem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
- 2) mogłoby narazić na niewspółmierną szkodę osobę fizyczną lub prawną.

Art. 104. 1. W przypadku powzięcia podejrzenia popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, innego niż przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, Generalny Inspektor przekazuje informacje uzasadniające to podejrzenie do właściwych organów wskazanych w art. 103 ust. 1, 2 i 4, w celu podjęcia czynności wynikających z ich ustawowych zadań.

2. W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia naruszenia przepisów związanych z funkcjonowaniem rynku finansowego Generalny Inspektor przekazuje informacje uzasadniające to podejrzenie Komisji Nadzoru Finansowego.

3. Przepisu art. 97 ust. 7, z wyjątkiem informacji niejawnych w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych, nie stosuje się do informacji udostępnianych na podstawie ust. 1.

Art. 105. 1. Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w art. 86 ust. 8, art. 87 ust. 3 lub art. 101 ust. 1, prokurator w terminie 30 dni informuje Generalnego Inspektora o:

- 1) wydaniu postanowienia w przedmiocie blokady rachunku lub wstrzymania transakcji;
- 2) zawieszeniu postępowania;
- 3) podjęciu zawieszzonego postępowania;
- 4) wydaniu postanowienia o przedstawieniu zarzutu popełnienia przestępstwa.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają:

- 1) sygnaturę akt sprawy;
- 2) znak i datę zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 106. 1. W przypadku otrzymania informacji, o których mowa w art. 104, jednostka współpracująca przekazuje informację zwrotną o sposobie ich wykorzystania, w terminie do 90 dni od dnia jej otrzymania.

2. Informacja zwrotna zawiera:

- 1) sygnaturę akt jednostki współpracującej;
- 2) znak i datę pisma, którym Generalny Inspektor przekazał te informacje;
- 3) wskazanie sposobu wykorzystania informacji.

Art. 107. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, formę i tryb przyjmowania przez Generalnego Inspektora wniosków, o których mowa w art. 102 ust. 1 i w art. 103 ust. 1-4, oraz przekazywania przez Generalnego Inspektora informacji, o których mowa w art. 104 ust. 1 i 2, mając na uwadze potrzebę zapewnienia szybkiego i bezpiecznego ich przyjmowania i przekazania.

Art. 108. 1. Generalny Inspektor udostępnia, na wniosek lub z urzędu, zagranicznym jednostkom analityki finansowej oraz pozyskuje od tych jednostek informacje związane z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, w tym informacje o czynach zabronionych, z których mogą pochodzić wartości majątkowe.

2. Udostępnienie informacji, o których mowa w ust. 1, następuje w celu ich wykorzystania przy wykonywaniu zadań przez właściwe jednostki analityki finansowej określone w dyrektywie 2015/849, w przepisach krajowych wydanych na jej podstawie lub w przepisach prawa międzynarodowego regulujących zasady funkcjonowania jednostek analityki finansowej.

Art. 109. 1. Generalny Inspektor udostępnia posiadane informacje i dokumenty jednostkom analityki finansowej państw członkowskich Unii Europejskiej.

2. Generalny Inspektor udostępnia posiadane informacje jednostkom analityki finansowej z państw niebędących państwami członkowskimi Unii Europejskiej, na zasadzie wzajemności.

3. Generalny Inspektor udostępnia posiadane informacje jednostkom państw będących stornami Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r., na zasadach określonych w tej Konwencji.

4. Generalny Inspektor w zakresie swoich uprawnień określonych w ustawie może pozyskiwać informacje w celu udostępnienia ich zagranicznej jednostce analityki finansowej.

5. Przepis art. 97 ust. 7, z wyjątkiem przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, nie stosuje się do informacji udostępnianych zagranicznym jednostkom analityki finansowej.

6. Udostępnienie informacji na wniosek zagranicznej jednostki analityki finansowej następuje w terminie 30 dni od momentu uzyskania tego wniosku przez Generalnego Inspektora.

7. Udostępnianie i pozyskiwanie informacji i dokumentów od jednostek analityki państw członkowskich Unii Europejskiej następuje przy wykorzystaniu bezpiecznych systemów łączności oraz systemów teleinformatycznych umożliwiających porównanie danych posiadanych przez Generalnego Inspektora z danymi posiadanych przez inne jednostki analityki finansowej państw członkowskich Unii Europejskiej w sposób anonimowy, przy zapewnieniu ochrony danych osobowych.

Art. 110. 1. Wniosek zagranicznej jednostki analityki finansowej o udostępnienie informacji, kierowany do Generalnego Inspektora oraz wniosek Generalnego Inspektora kierowany do zagranicznej jednostki analityki finansowej w celu pozyskania informacji zawiera dane identyfikacyjne, o których mowa w art. 31 ust. 1, opis okoliczności wskazujących na związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu oraz zamierzony cel wykorzystania informacji.

2. W przypadku gdy wniosek zagranicznej jednostki analityki finansowej nie zawiera elementów, o których mowa w ust. 1, lub w sposób niewystarczający wskazuje na związek wnioskowanych informacji z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu Generalny Inspektor występuje o jego uzupełnienie.

3. W przypadku gdy informacje przekazane Generalnemu Inspektorowi w zawiadomieniu lub informacji, o których mowa w art. 73 ust. 1, w art. 86 ust. 1, w art. 88 ust. 8 lub art. 89, dotyczą innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Generalny Inspektor

nie później niż w terminie 30 dni przekazuje te informacje z urzędu do jednostki analityki finansowej właściwego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 111. 1. Na uzasadniony wniosek zagranicznej jednostki analityki finansowej Generalny Inspektor może zezwolić na przekazanie udostępnionych informacji innym organom lub jednostkom analityki finansowej lub na wykorzystanie tych informacji do celów innych, niż określone w art. 108 ust. 2. Generalny Inspektor wskazuje organy lub jednostki analityki finansowej, którym udostępnione informacje mogą być przekazane oraz określa cele, do jakich informacje te mogą być wykorzystane. Przepis art. 109 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

2. Generalny Inspektor może wystąpić do zagranicznej jednostki analityki finansowej o wyrażenie zgody na przekazanie informacji od niej pozyskanych sądom, jednostkom współpracującym, innym jednostkom analityki finansowej lub na wykorzystanie pozyskanych informacji do celów innych niż wykonywanie swoich zadań. W przypadku wyrażenia zgody przez zagraniczną jednostkę analityki finansowej Generalny Inspektor przekazuje lub wykorzystuje pozyskane od niej informacje wyłącznie w zakresie i na cele przez nią wskazane.

3. Na uzasadniony wniosek zagranicznej jednostki analityki finansowej, pozwalający na uprawdopodobnienie podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu Generalny Inspektor może przekazać instytucji obowiązanej żądanie blokady rachunku lub wstrzymania transakcji, o którym mowa w art. 87 ust. 1.

Art. 112. 1. Generalny Inspektor odmawia udostępnienia informacji zagranicznej jednostce analityki finansowej, jeżeli:

- 1) wniosek zagranicznej jednostki analityki finansowej o udostępnienie informacji nie dotyczy informacji, o których mowa w art. 108 ust. 1 lub pozyskane informacje mają być wykorzystane dla celów innych niż te, o których mowa w art. 108 ust. 2;
- 2) informacje podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1167 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 935);
- 3) udostępnienie informacji mogłoby utrudnić wykonywanie zadań służbom lub instytucjom odpowiedzialnym za ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa obywateli lub ściganie sprawców przestępstw lub przestępstw skarbowych oraz organom wymiaru sprawiedliwości;
- 4) udostępnienie informacji mogłoby zagrozić bezpieczeństwu lub porządkowi konstytucyjnemu Rzeczypospolitej Polskiej;

5) państwo trzecie nie gwarantuje odpowiedniego poziomu ochrony danych osobowych.

2. Odmowa udostępnienia informacji zagranicznej jednostce analityki finansowej wymaga uzasadnienia. Przepisu art. 97 ust. 7, z wyjątkiem przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, nie stosuje się do informacji udostępnianych zagranicznym jednostkom analityki finansowej.

Art. 113. 1. Generalny Inspektor może udostępniać posiadane informacje związane z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu Agencji Unii Europejskiej do spraw Współpracy Organów Ścigania (Europol) bezpośrednio lub za pośrednictwem Jednostki Krajowej Europolu.

2. Tryb i warunki techniczne udostępniania informacji, o których mowa w ust. 1, mogą zostać określone w porozumieniu zawartym pomiędzy Generalnym Inspektorem a Szefem Jednostki Krajowej Europolu.

3. Przepis art. 97 ust. 7, z wyjątkiem przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, nie stosuje się do udostępniania informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 114. Generalny Inspektor w ramach współpracy z właściwymi organami innych państw, zagranicznymi instytucjami i międzynarodowymi organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu oraz europejskimi urzędami nadzoru może udostępniać oraz pozyskiwać informacje. W celu realizacji współpracy Generalny Inspektor może zawierać porozumienia, w których określi tryb i warunki techniczne na jakich udostępniania się lub pozyskuje informacje.

Rozdział 10

Szczególne środki ograniczające

Art. 115. W celu przeciwdziałania terroryzmowi i finansowaniu terroryzmu, instytucje obowiązane stosują szczególne środki ograniczające przeciwko osobom i podmiotom, o których mowa w art. 116 ust. 1, polegające na:

- 1) zamrożeniu wartości majątkowych, będących własnością, posiadanych, kontrolowanych pośrednio oraz bezpośrednio przez osoby i podmioty, a także korzyści pochodzących z tych wartości majątkowych, przez co rozumie się zapobieganie ich przenoszeniu, zmianie lub wykorzystaniu, a także przeprowadzeniu z udziałem tych wartości jakiejkolwiek operacji w jakikolwiek sposób, który może spowodować zmianę ich wielkości, wartości, miejsca, własności, posiadania, charakteru, przeznaczenia lub jakąkolwiek inną zmianę, która może umożliwić osiągnięcie z nich korzyści;

- 2) nieudostępnieniu wartości majątkowych bezpośrednio ani pośrednio osobom i podmiotom, ani na ich rzecz, przez co rozumie się w szczególności nieudzielanie pożyczek, kredytu konsumenckiego lub kredytu hipotecznego, niedokonywanie darowizn, niedokonywanie płatności za towary lub usługi.

Art. 116. 1. Instytucje obowiązane stosują szczególne środki ograniczające przeciwko osobom i podmiotom:

- 1) wskazanym na listach, o których mowa w Rezolucjach Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, wydanych na podstawie Rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych, dotyczących zagrożeń dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa spowodowanych aktami terrorystycznymi, w szczególności na listach, o których mowa w pkt 3 Rezolucji 2253 (2015) Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych lub w pkt 1 Rezolucji 1988 (2011) Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych;
- 2) wskazanym na liście, o której mowa w art. 118 ust. 1.

2. Listy, o których mowa w ust. 1, oraz zmiany na tych listach są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3. Generalny Inspektor może przekazać komunikat o obowiązku stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom lub podmiotom, do rozpowszechniania w środkach masowego przekazu w określonej przez Generalnego Inspektora formie i czasie.

Art. 117. 1. Instytucje obowiązane bez uprzedniego informowania osób i podmiotów, o których mowa w art. 116 ust. 1, zamrażają wartości majątkowe oraz nie udostępniają ich.

2. Wszystkie posiadane informacje związane z zamrożeniem wartości majątkowych lub ich nieudostępnieniem przekazywane są do Generalnego Inspektora niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania zamrożenia lub nieudostępnienia wartości majątkowych.

3. W przypadku gdy Generalny Inspektor otrzyma informacje o zastosowaniu środków ograniczających przeciwko osobie lub podmiotowi, który nie jest wymieniony na listach, o których mowa w art. 116 ust. 1, wydaje decyzję o zwolnieniu z zamrożenia wartości majątkowych lub ich udostępnieniu.

Art. 118. 1. Generalny Inspektor prowadzi listę osób i podmiotów, przeciwko którym stosuje się szczególne środki ograniczające oraz wydaje decyzje w sprawach wpisu na listę lub wykreślenia z niej.

2. Decyzję w sprawie wpisu na listę lub wykreślenia z niej wydaje się na podstawie rekomendacji Komitetu zawierającej wskazanie osoby lub podmiotu, w stosunku do których ma zostać wydana decyzja, uzasadnienie oraz informacje i dokumenty potwierdzające okoliczności, o których mowa w art. 119 pkt. 1-3.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 2, zawiera w szczególności datę wydania, oznaczenie osoby lub podmiotu, przeciwko któremu stosuje się szczególne środki ograniczające, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie oraz uzasadnienie.

4. Decyzja w sprawie wpisu na listę zawiera również pouczenie o dopuszczalności wniesienia odwołania, złożenia wniosku, o którym mowa w art. 123 ust. 1 pkt 1, oraz wniosku, o którym mowa w art. 125.

5. Generalny Inspektor może ograniczyć zakres uzasadnienia, ze względu na interes bezpieczeństwa państwa lub porządek publiczny.

6. Decyzja, o której mowa w ust. 2, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

7. Od decyzji w sprawie wpisu na listę przysługuje prawo wniesienia odwołania do ministra właściwego do spraw finansów publicznych w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Art. 119. Komitet może rekomendować wpisanie na listę, o której mowa w art. 118 ust. 1, osoby lub podmiotu:

- 1) co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że dokonują same lub wspólnie i w porozumieniu z inną osobą przestępstwa określonego w art. 115 § 20, art. 120, art. 121, art. 136, art. 166, art. 167, art. 171, art. 252, art. 255a lub art. 259a, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny albo wykonanie takiego czynu polecają lub kierują popełnieniem go przez inną osobę albo podżegają do jego popełnienia lub ułatwiają jego popełnienie;
- 2) które są własnością lub są kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio przez osoby, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, o którym mowa w pkt 1;
- 3) które działają w imieniu lub pod kierunkiem osób, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, o którym mowa w pkt 1, albo osób lub podmiotów, o których mowa w pkt 2.

Art. 120. Komitet może rekomendować wpisanie na listę lub wykreślenie z niej osoby lub podmiotu, o których mowa w art. 119, na wniosek przekazany za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych przez podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 9. Przepis art. 118 stosuje się odpowiednio.

Art. 121. Generalny Inspektor, po uzyskaniu rekomendacji Komitetu, występuje, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, do podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 9, z wnioskiem o stosowanie szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom lub podmiotom, o których mowa w art. 119.

Art. 122. Komitet dokonuje raz na 6 miesięcy oceny okoliczności uzasadniających dalszą potrzebę stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom lub podmiotom wskazanym na liście, o której mowa w art. 118 ust. 1.

Art. 123. 1. Komitet może stwierdzić brak okoliczności uzasadniających dalszą potrzebę stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom lub podmiotom, wskazanym na liście, o której mowa w art. 118 ust. 1, w szczególności:

- 1) na umotywowany wniosek tej osoby lub podmiotu, złożony do Generalnego Inspektora;
- 2) w wyniku dokonania okresowej oceny okoliczności uzasadniających dalszą potrzebę stosowania szczególnych środków ograniczających, o której mowa w art. 122.

2. W przypadku stwierdzenia braku okoliczności uzasadniających potrzebę stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom lub podmiotom wskazanym na liście, o której mowa w art. 118 ust. 1, Komitet rekomenduje wykreślenie osoby lub podmiotu z listy.

Art. 124. Do doręczenia decyzji w sprawie wpisu na listę lub wykreślenia z niej, do postępowania w sprawie odwołania od decyzji w sprawie wpisu na listę oraz do postępowania na wniosek, o którym mowa w art. 123 ust. 1 pkt 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 125. 1. O ile nie sprzeciwia się to realizacji celu przeciwdziałania terroryzmowi i finansowaniu terroryzmu Generalny Inspektor, na wniosek osób lub podmiotów, które wykażą uzasadniony interes, wydaje decyzję w przedmiocie zezwolenia na użycie zamrożonych wartości majątkowych lub ich udostępnienia, w szczególności w celu:

- 1) zaspokojenia podstawowych potrzeb osoby fizycznej, przeciwko której stosuje się szczególne środki ograniczające, lub podstawowych potrzeb osób najbliższych w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, w szczególności pokrycia kosztów wyżywienia, leków, opieki medycznej, zapłaty czynszu lub spłaty raty kredytu udzielonego na zakup nieruchomości stanowiącej miejsce zamieszkania rodziny;

- 2) zapłaty podatków, składek obowiązkowego ubezpieczenia społecznego, opłaty za usługi użyteczności publicznej, w szczególności gaz, wodę, energię elektryczną i opłaty telekomunikacyjne;
- 3) pokrycia uzasadnionych kosztów związanych z przechowywaniem lub utrzymywaniem zamrożonych wartości majątkowych;
- 4) pokrycia uzasadnionych kosztów honorariów oraz zwrotu poniesionych wydatków związanych ze świadczeniem usług prawnych.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, do wniosku załącza się dokumenty poświadczające informacje o stanie rodzinnym, majątku, dochodach, źródłach utrzymania oraz wydatkach osoby, przeciwko której stosowane są szczególne środki ograniczające.

3. W pozostałych przypadkach do wniosku załącza się dokumenty poświadczające informacje o uzasadnionych kosztach i wydatkach.

4. Decyzję, o której mowa w ust. 1, Generalny Inspektor wydaje po uzyskaniu rekomendacji Komitetu.

5. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

6. Do postępowania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

7. Przepisy ust. 1-6 stosuje się odpowiednio do wniosków, dotyczących zezwolenia na użycie zamrożonych wartości majątkowych lub udostępnienie wartości majątkowych, złożonych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) Nr 881/2002 z dnia 27 maja 2002 r. wprowadzającego niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z ISIL (Daisz) i z organizacjami Al-Kaidy (Dz. U. UE L. Nr 139 z 29.05.2002, s. 9, z późn. zm.), rozporządzenia Rady (WE) 753/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie szczególnych środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom w związku z sytuacją w Afganistanie (Dz. U. UE L. Nr 199 z 2.8.2011, s. 1), rozporządzenia Rady (WE) Nr 2580/2001 z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu (Dz. U. UE L. Nr 344 z 28.12.2001, s. 70).

Art. 126. Przepisów art. 115 pkt 2 nie stosuje się do:

- 1) naliczania należnych odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach osób lub podmiotów, przeciwko którym stosuje się szczególne środki ograniczające, pod warunkiem że naliczone odsetki podlegają zamrożeniu;
- 2) dokonywania płatności na rachunek osoby lub podmiotu, przeciwko któremu stosuje się szczególne środki ograniczające z tytułu zobowiązań wobec tych osób lub podmiotów, powstałych przed dniem powstania obowiązku stosowania szczególnych środków ograniczających, pod warunkiem, że płatności te dokonywane są na rachunek prowadzony w Unii Europejskiej i podlegają zamrożeniu.

Art. 127. Zamrożenie wartości majątkowych lub ich nieudostępnienie na podstawie przepisów niniejszego rozdziału nie skutkuje odpowiedzialnością osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, chyba że zamrażając lub nie udostępniając wartości majątkowych działały w złej wierze lub dopuściły się niedbalstwa.

Rozdział 11

Kontrolowanie instytucji obowiązanych

Art. 128. 1. Generalny Inspektor sprawuje kontrolę wypełniania przez instytucje obowiązane obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zwaną dalej „kontrolą”.

2. W ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli kontrolę przeprowadzają:
 - 1) na zasadach określonych w przepisach odrębnych:
 - a) Prezes NBP – w odniesieniu do podmiotów prowadzących działalność kantorową w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe,
 - b) KNF – w przypadku instytucji przez nią nadzorowanych,
 - c) Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa – w odniesieniu do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych,
 - d) prezesi sądów apelacyjnych – w odniesieniu do notariuszy,
 - e) naczelnicy urzędów celno-skarbowych;
 - 2) na zasadach określonych w niniejszej ustawie wojewodowie lub starostowie – w odniesieniu do stowarzyszeń.

Art. 129. 1. Kontrola jest przeprowadzana na podstawie rocznych planów kontroli zawierających w szczególności wykaz podmiotów podlegających kontroli, zakres kontroli oraz uzasadnienie przeprowadzenia kontroli.

2. Przy opracowaniu planów kontroli bierze się pod uwagę ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu określone w szczególności w krajowej ocenie ryzyka oraz w sprawozdaniu Komisji Europejskiej z ponadnarodowej oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu.

3. Generalny Inspektor może zarządzić przeprowadzenie kontroli nieprzewidzianej w rocznym planie kontroli (kontrola doraźna).

4. Generalny Inspektor może zwrócić się do podmiotów, o których mowa w art. 128 ust. 2, o przeprowadzenie kontroli doraźnej w instytucjach obowiązanych.

5. Podmioty, o których mowa w art. 128 ust. 2, przekazują Generalnemu Inspektorowi:

- 1) roczne plany kontroli wraz z uzasadnieniem, w terminie 14 dni od ich sporządzenia, nie później jednak niż do 31 grudnia każdego roku poprzedzającego kontrolę;
- 2) zawiadomienie o zarządzeniu przeprowadzenia kontroli doraźnej wraz z uzasadnieniem nie później niż w dniu rozpoczęcia kontroli, chyba że przeprowadzenie kontroli doraźnej wynika z zaktualizowanego planu kontroli;
- 3) informację o wynikach kontroli, w terminie 14 dni od dnia zakończenia kontroli lub wydania zaleceń pokontrolnych lub podjęcia decyzji o odstąpieniu od ich wydania.

6. Generalny Inspektor może zwrócić się do podmiotów, o których mowa w art. 128 ust. 2, o przekazanie potwierdzonych kopii dokumentacji zgromadzonej w toku kontroli.

Art. 130. 1. Generalny Inspektor jest koordynatorem kontroli realizowanych przez podmioty, o których mowa w art. 128 ust. 2.

2. W ramach koordynacji, o której mowa w ust. 1, w terminie do 15 listopada każdego roku, Generalny Inspektor opracowuje i udostępnia informacje o obszarach i sektorach szczególnie narażonych na ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

3. Generalny Inspektor może opracować wskazówki dla podmiotów, o których mowa w art. 128 ust. 2, dotyczące kontroli przestrzegania przepisów ustawy.

Art. 131. 1. Kontrolę przeprowadza co najmniej dwóch imiennie upoważnionych przez Generalnego Inspektora pracowników komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2, zwanych dalej „kontrolerami”.

2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli jest udzielane w formie pisemnej i zawiera:

- 1) podstawę prawną do przeprowadzenia kontroli;
- 2) oznaczenie organu przeprowadzającego kontrolę;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko kontrolera oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) oznaczenie kontrolowanej instytucji obowiązanej;
- 6) miejsce przeprowadzenia kontroli;
- 7) przedmiot oraz zakres kontroli;
- 8) datę rozpoczęcia kontroli oraz przewidywany czas trwania kontroli;
- 9) podpis osoby udzielającej upoważnienia;
- 10) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanej instytucji obowiązanej.

Art. 132. 1. Czynności kontrolnych dokonuje kontroler po okazaniu legitymacji służbowej oraz pisemnego upoważnienia, o którym mowa art. 131 ust. 1.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej kontrolera oraz ustali tryb jej wydawania i wymiany, mając na uwadze ułatwienie identyfikacji kontrolera.

Art. 133. 1. Czynności kontrolnych dokonuje kontroler w miejscu prowadzenia działalności przez kontrolowaną instytucję obowiązaną oraz w każdym innym miejscu związanym z prowadzoną przez nią działalnością, w dniach i godzinach pracy kontrolowanej instytucji obowiązanej.

2. Gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa, czynności kontrolne niecierpiące zwłoki mogą być podejmowane w dniach wolnych od pracy lub poza godzinami pracy kontrolowanej instytucji obowiązanej po uprzednim poinformowaniu osoby uprawnionej do reprezentacji kontrolowanej instytucji zobowiązanej.

3. Poszczególne czynności kontrolne mogą być podejmowane również poza miejscem określonym w ust. 1, w szczególności w lokalu komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione charakterem tych czynności oraz może przyczynić się to do szybszego i skuteczniejszego przeprowadzenia kontroli.

Art. 134. 1. W zakresie wynikającym z przedmiotu kontroli kontroler jest uprawniony do swobodnego poruszania się po miejscach i pomieszczeniach, bez obowiązku uzyskania przepustki, oraz nie podlega rewizji osobistej.

2. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności osoby upoważnionej przez kontrolowaną instytucję obowiązaną, z wyjątkiem czynności, o których mowa w art. 133 ust. 2.

3. Po zakończeniu czynności kontrolnych, a przed podpisaniem protokołu kontroli kontroler może zwrócić się do kontrolowanej instytucji obowiązanej o złożenie w wyznaczonym terminie dodatkowych dokumentów oraz pisemnych wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą. Do terminu określonego w art. 139 ust. 4 nie wlicza się okresu od dnia wysłania pisma do dnia otrzymania dodatkowych wyjaśnień lub dokumentów.

Art. 135. 1. Kontrolowana instytucja obowiązana ma obowiązek zapewnić kontrolerowi warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzania kontroli, w szczególności w wyznaczonym terminie przedstawić żądane dokumenty i materiały, zapewnić terminowe udzielanie informacji, udostępnić w niezbędnym zakresie środki łączności, a także inne urządzenia techniczne, umożliwić sporządzanie kopii, szkiców filmowania fotografowania, dokonywania nagrań dźwiękowych oraz przedłożyć urzędowe tłumaczenia na język polski dokumentów mających znaczenia dla kontroli, sporządzonych w języku obcym.

2. W przypadku utrudniania lub uniemożliwiania przeprowadzenia kontroli, kontroler może korzystać z pomocy funkcjonariuszy Policji. Funkcjonariusze Policji wykonują na polecenie kontrolera czynności umożliwiające sprawne i niezakłócone przeprowadzenie kontroli.

3. Kontroler, w związku wykonywaniem czynności kontrolnych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych o których mowa w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

Art. 136. Przed podjęciem pierwszych czynności kontrolnych, takich jak przyjęcie informacji, wyjaśnień, przesłuchań, kontroler ma obowiązek poinformować osobę upoważnioną przez kontrolowaną instytucję obowiązaną, jej pracowników lub inne osoby wykonujące pracę na jej rzecz na innej podstawie niż stosunek pracy, o ich prawach i obowiązkach oraz pouczyć o skutkach prawnych utrudniania lub uniemożliwiania przeprowadzenia czynności kontrolnych, a także o odpowiedzialności za złożenie nieprawdziwych wyjaśnień lub zatajenie prawdy. Składający wyjaśnienia może odmówić odpowiedzi na pytania, gdy odpowiedź mogłaby narazić jego lub osoby, o których mowa w art. 83 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeksu postępowania administracyjnego, na odpowiedzialność karną lub bezpośrednią szkodę majątkową.

Art. 137. 1. Informacje pisemne, sporządzane przez kontrolowaną instytucję obowiązana na potrzeby przeprowadzanej kontroli, są podpisywane przez osoby upoważnione do ich sporządzenia. W przypadku odmowy ich podpisania kontroler sporządza stosowną adnotację na protokole przekazania materiałów.

2. Zgodność z oryginałem kopii dokumentów potwierdza osoba uprawniona do reprezentowania kontrolowanej instytucji obowiązanej.

3. Potwierdzenie, o którym mowa w ust. 2, zawiera klauzulę „za zgodność z oryginałem” i podpis osoby dokonującej potwierdzenia. Zgodność z oryginałem kopii danych umieszczonych w systemach informatycznych lub kopie danych utrwalonych na nośnikach informacji innych niż dokumenty potwierdza się na piśmie, ze wskazaniem zawartości nośnika oraz jego rodzaju.

Art. 138. 1. Z odebrania ustnych wyjaśnień sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowana instytucja obowiązana. Kontroler oraz osoba składająca ustne wyjaśnienia podpisują protokół oraz parafują każdą jego stronę.

2. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez osobę składającą ustne wyjaśnienia, wzmiankę o tym umieszcza się w protokole, z podaniem przyczyn odmowy.

3. Wyjaśnienia udzielane ustnie mogą być utrwalane przy wykorzystaniu urządzenia rejestrującego, po uprzednim poinformowaniu osoby składającej wyjaśnienia. W czynnościach ma prawo uczestniczyć osoba upoważniona do reprezentowania kontrolowanej instytucji obowiązanej. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się.

4. Kontroler przekazuje kontrolowanej instytucji obowiązanej na nośniku elektronicznym kopię wyjaśnień ustnych utrwalonych za pomocą urządzenia rejestrującego. Kontrolowana instytucja obowiązana lub osoba przez nią upoważniona poświadcza pisemnie otrzymanie takiej kopii.

Art. 139. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół kontroli.

2. Protokół kontroli zawiera w szczególności:

- 1) nazwę i adres kontrolowanej jednostki obowiązanej;
- 2) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe kontrolerów;
- 3) datę upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz wzmianki o jego zmianach;
- 4) określenie przedmiotowego zakresu kontroli;
- 5) określenie dnia rozpoczęcia i zakończenia kontroli;

- 6) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji, wyjaśnień oraz składających zeznania w trakcie przeprowadzania kontroli;
- 7) opis wykonanych czynności kontrolnych, ustaleń faktycznych oraz opis stwierdzonych nieprawidłowości i ich zakres oraz osoby odpowiedzialne za te nieprawidłowości;
- 8) opis załączników, z podaniem nazwy każdego załącznika;
- 9) pouczenie podmiotu kontrolowanego o przysługującym prawie zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu;
- 10) określenie miejsca i dnia sporządzenia protokołu kontroli.

3. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

4. Protokół doręcza się kontrolowanej instytucji obowiązanej w terminie 30 dni od dnia zakończenia kontroli bezpośrednio lub za pokwitowaniem przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

5. Protokół kontroli podpisują kontroler oraz osoba upoważniona przez kontrolowaną instytucję obowiązaną.

6. Osoba upoważniona przez kontrolowaną instytucję obowiązaną parafuje również każdą stronę jednego z otrzymanych egzemplarzy protokołu, a następnie przekazuje ten egzemplarz Generalnemu Inspektorowi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia protokołu. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

7. Osoba upoważniona przez kontrolowaną instytucję obowiązaną może odmówić podpisania protokołu kontroli, wyjaśniając na piśmie przyczyny odmowy. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 6, odmowę podpisania protokołu kontroli uważa się za dokonaną z upływem ostatniego dnia tego terminu, chyba że kontrolowany zgłosi zastrzeżenia do protokołu kontroli.

8. Kontroler umieszcza na egzemplarzu protokołu kontroli, który otrzymuje Generalny Inspektor, wzmiankę o odmowie jego podpisania, załączając wyjaśnienia, o których mowa w ust. 7, jeżeli zostały złożone.

9. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie zwalnia kontrolowanej instytucji obowiązanej z wykonania zaleceń, o których mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

10. Kontrolowana instytucja obowiązana ma prawo zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń do protokołu kontroli. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Generalnego Inspektora w terminie 14 dni od otrzymania protokołu kontroli.

11. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń, nie później niż po upływie 30 dni od dnia ich otrzymania, Generalny Inspektor uwzględniając zastrzeżenia kontrolowanego dokonuje zmiany protokołu w niezbędnym zakresie w formie pisemnego aneksu, który doręcza się kontrolowanemu w terminie 30 dni od dnia otrzymania tych zastrzeżeń, nie uwzględniając zastrzeżeń kontrolowanego doręcza się kontrolowanemu pisemne stanowisko dotyczące tych zastrzeżeń, w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.

12. Oczywiście omyłki pisarskie lub rachunkowe prostuje kontroler, parafując sprostowania. Generalny Inspektor o sprostowaniu oczywistych omyłek informuje pisemnie kontrolowaną instytucję obowiązaną.

Art. 140. 1. Kontroler sporządza wystąpienie pokontrolne Generalnego Inspektora, zwanego dalej „wystąpieniem pokontrolnym”, w terminie 30 dni od dnia:

- 1) doręczenia protokołu kontroli kontrolowanej instytucji obowiązanej, w przypadku braku zastrzeżeń, o których mowa w art. 139 ust. 10;
- 2) doręczenia kontrolowanej instytucji obowiązanej stanowiska, o którym mowa w art. 139 ust. 11.

2. Wystąpienie pokontrolne, o którym mowa w ust. 1, doręcza się kontrolowanej instytucji obowiązanej.

3. Wystąpienie pokontrolne zawiera:

- 1) ocenę działalności instytucji obowiązanej w zakresie objętym kontrolą;
- 2) zwięzły opis ustaleń kontroli, a w przypadku ustalenia nieprawidłowości - wskazanie przepisów prawa, które zostały naruszone;
- 3) zalecenia pokontrolne dotyczące sposobu i terminu usunięcia ustalonych nieprawidłowości.

4. W terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego kontrolowana instytucja obowiązana przesyła Generalnemu Inspektorowi informacje o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub o stanie ich realizacji, wraz ze wskazaniem terminu ostatecznego ich wykonania.

5. Zmiana terminu wykonania zalecenia pokontrolnego może nastąpić za zgodą Generalnego Inspektora na wniosek kontrolowanej instytucji obowiązanej złożony nie później niż przed upływem terminu do wykonania zalecenia.

Art. 141. Generalny Inspektor może w każdym czasie odstąpić od dalszego przeprowadzania czynności kontrolnych, informując na piśmie kontrolowaną instytucję obowiązaną. W takim przypadku nie sporządza się protokołu, o którym mowa w art. 139 ust. 1.

Art. 142. Pisemna informacja o wynikach kontroli wykonanej przez Generalnego Inspektora przekazywana jest organom sprawującym nadzór nad skontrolowanymi instytucjami obowiązany w terminie 14 dni od dnia sporządzenia wystąpienia pokontrolnego.

Art. 143. 1. Generalny Inspektor może przeprowadzać kontrole przestrzegania przepisów ustawy przez jednostki organizacyjne podmiotów mających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz podlegające obowiązkom wynikającym z przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu wydanych na podstawie dyrektywy 2015/849.

2. W celu zapewnienia przestrzegania przez jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1, przepisów ustawy Generalny Inspektor może wymieniać informacje z organami państw członkowskich Unii Europejskiej sprawującymi nadzór nad przestrzeganiem przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu wydanych na podstawie dyrektywy 2015/849.

Art. 144. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do kontroli stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Rozdział 12

Kary administracyjne

Art. 145. Instytucja obowiązana, która narusza obowiązek:

- 1) sporządzania oceny ryzyka oraz jej aktualizacji, o których mowa w art. 23 ust. 3,
- 2) przekazania na żądanie Generalnego Inspektora oceny ryzyka oraz innych informacji mogących mieć wpływ na krajową ocenę ryzyka, o którym mowa w art. 24,
- 3) stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 29,
- 4) stosowania wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 39, w przypadkach stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnych uznanych przez instytucję obowiązaną za związane z wyższym ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz w przypadkach, o których mowa w art. 40-42,
- 5) dokumentowania stosowanych środków bezpieczeństwa finansowego oraz wyników bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji oraz wykazania na żądania organów, o

których mowa w art. 128 ust. 1 i 2, stosowania odpowiednich środków bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 30 ust. 3,

- 6) przechowywania dokumentacji, o której mowa w art. 44 ust. 1 i 2,
- 7) wprowadzenia wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, o których mowa w art. 45,
- 8) wprowadzenia grupowej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, o których mowa w art. 46,
- 9) zapewnienia udziału osób wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w programach szkoleniowych, o których mowa w art. 47,
- 10) wdrożenia wewnętrznej procedury anonimowego zgłaszania naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, o którym mowa w art. 48,
- 11) zachowania w tajemnicy przekazania Generalnemu Inspektorowi lub innym właściwym organom informacji, o którym mowa w art. 49 ust. 1,
- 12) wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązków określonych w ustawie, o której mowa w art. 53,
- 13) przekazania w terminie informacji, o których mowa w art. 72 lub art. 76,
- 14) przekazania w terminie zawiadomień, o których mowa w art. 73, art. 86 ust. 1 lub art. 89 – podlega karze administracyjnej.

Art. 146. Instytucja obowiązana, która narusza obowiązki określone w przepisach rozporządzenia 2015/847 dotyczące:

- 1) zapewnienia, by transferowi środków pieniężnych towarzyszyły informacje o płatniku lub odbiorcy, o którym mowa w art. 4-6,
- 2) wdrożenia skutecznych procedur, o których mowa w art. 7-8 oraz art. 11-12,
- 3) informowania Generalnego Inspektora o nieprzekazywaniu wymaganych informacji o płatniku lub odbiorcy lub o podjętych działaniach, o którym mowa w art. 8,
- 4) zachowywania wszystkich otrzymanych informacji o płatniku i odbiorcy, które towarzyszą transferowi, o którym mowa w art. 10,
- 5) udostępnienia informacji Generalnemu Inspektorowi, o którym mowa w art. 14,
- 6) przechowywania dokumentacji, o którym mowa w art. 16 – podlega karze administracyjnej.

Art. 147. Instytucja obowiązana, która dopuściła się naruszenia:

- 1) obowiązku stosowania szczególnych środków ograniczających, o których mowa w art. 117 lub przekazywania Generalnemu Inspektorowi posiadanych danych związanych z ich stosowaniem,
 - 2) obowiązku zamrażania funduszy lub zasobów gospodarczych albo zakazu udostępniania funduszy lub zasobów gospodarczych, określonego w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) Nr 881/2002 z dnia 27 maja 2002 r. wprowadzającego niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z ISIL (Daisz) i z organizacjami Al-Kaidy, art. 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) 753/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie szczególnych środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom w związku z sytuacją w Afganistanie, lub art. 2 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) Nr 2580/2001 z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu,
 - 3) zakazu świadomego i celowego udziału w działaniach, których przedmiotem lub celem jest, bezpośrednio lub pośrednio, próba obejścia nakazu zamrożenia lub zakazu udostępnienia funduszy lub zasobów gospodarczych lub obowiązku informowania o obejściu tych nakazów i zakazów, określonego w art. 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) Nr 881/2002, art. 3 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) 753/2011, lub art. 3 rozporządzenia Rady (WE) Nr 2580/2001,
 - 4) obowiązku niezwłocznego przekazania informacji, które ułatwiłyby zapewnienie zgodności z tymi rozporządzeniami lub obowiązku współpracy z Generalnym Inspektorem w zakresie weryfikacji tych informacji, określonego w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) Nr 881/2002, art. 8 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) 753/2011, art. 4 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) Nr 2580/2001,
 - 5) zakazu świadczenia usług finansowych osobie fizycznej lub prawnej, grupie lub podmiotowi wymienionym na liście stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady (WE) Nr 2580/2001, określonego w art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia
- podlega karze administracyjnej.

Art. 148. 1. Karami administracyjnymi są:

- 1) publikacja informacji o instytucji obowiązanej oraz zakresie naruszenia przepisów ustawy przez tę instytucję w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych;

- 2) nakaz zaprzestania podejmowania przez instytucję obowiązaną określonych czynności;
- 3) zakaz wykonywania działalności regulowanej, do lat trzech, oraz wykreślenie z rejestru działalności regulowanej;
- 4) zakaz pełnienia obowiązków na stanowisku kierowniczym osoby odpowiedzialnej za naruszenie przez instytucję obowiązaną przepisów ustawy, przez okres nie dłuższy niż rok;
- 5) kara pieniężna.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 pkt 5, nakłada się do wysokości dwukrotności kwoty osiągniętej korzyści lub unikniętej straty albo w przypadku, gdy nie jest możliwe ustalenie kwoty korzyści osiągniętej lub straty unikniętej przez instytucję obowiązaną w wyniku naruszenia – do wysokości równowartości kwoty 1 000 000 euro.

3. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 pkt 5, nakłada się na instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2-5, 7-11 oraz pkt 24 i 25:

- 1) w przypadku osoby fizycznej - do wysokości 20 868 500 zł;
- 2) w przypadku osoby prawnej lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej - do wysokości równowartości kwoty 5 000 000 euro lub do wysokości 10% przychodu wykazanego w ostatnim zatwierdzonym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy lub w ostatnim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy, w przypadku instytucji objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym grupy kapitałowej.

4. Ustalając rodzaj kary administracyjnej oraz wysokość kary uwzględnia się:

- 1) wagę naruszenia i czas jego trwania;
- 2) zakres odpowiedzialności instytucji obowiązanej;
- 3) możliwości finansowe instytucji obowiązanej;
- 4) skalę korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez instytucję obowiązaną, jeżeli można te korzyści lub straty ustalić;
- 5) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, jeżeli można je ustalić;
- 6) stopień współpracy instytucji obowiązanej z organami właściwymi w sprawach przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 7) uprzednie naruszenia przepisów ustawy przez instytucję obowiązaną.

5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach organy, o których mowa w art. 149 ust. 1, mogą odstąpić od nałożenia kary administracyjnej. Do odstąpienia stosuje się odpowiednio art. 189f ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 149. 1. Kary administracyjne nakłada w drodze decyzji:

- 1) Generalny Inspektor – w zakresie naruszeń stwierdzonych w wyniku kontroli, o której mowa w art. 128;
- 2) Prezes NBP - w zakresie naruszeń stwierdzanych w wyniku kontroli, o której mowa w art. 128 ust. 2 pkt 1 lit. a;
- 3) KNF – w zakresie naruszeń stwierdzonych w wyniku kontroli, o której mowa w art. 128 ust. 2 pkt 1 lit. b;
- 4) naczelnik urzędu celno-skarbowego – w zakresie naruszeń stwierdzonych w wyniku kontroli, o której mowa w art. 128 ust. 2 pkt 1 lit. e.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, mogą odstąpić od wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kar administracyjnych, gdy naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 145 lub art. 146, nie ma charakteru poważnego, a instytucja obowiązana wykonała zalecenia pokontrolne.

3. Od decyzji Generalnego Inspektora i decyzji naczelnika urzędu celno-skarbowego przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

4. Do decyzji Prezesa NBP i decyzji KNF stosuje się odpowiednio przepis art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 150. 1. Generalny Inspektor publikuje na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacje o:

- 1) wydaniu ostatecznej decyzji w sprawie nałożenia kary administracyjnej,
 - 2) wniesieniu skargi na decyzję, o której mowa w pkt 1,
 - 3) orzeczeniach zapadłych w wyniku rozpatrzenia skargi, o której mowa w pkt 2
- w tym dane identyfikacyjne instytucji obowiązanej, na którą nałożono karę administracyjną, rodzaj i charakter naruszenia przepisów ustawy oraz rodzaj lub wysokość nałożonej kary administracyjnej.

2. Dane identyfikacyjne instytucji obowiązanej, o których mowa w ust. 1, obejmują w przypadku:

- 1) osoby fizycznej dane, o których mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 lit. a-c i f;
- 2) osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej dane, o których mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2 lit. a-d.

3. W przypadku uznania publikacji informacji, o których mowa w ust. 1, za nieproporcjonalną, zagrażającą stabilności rynków finansowych lub zagrażającą prowadzonemu postępowaniu:

- 1) odracza się publikację informacji do momentu, kiedy przyczyny odroczenia publikacji ustaną;
- 2) ogranicza się zakres publikowanej informacji.

4. Generalny Inspektor nie publikuje na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy odraczanie publikacji informacji albo ograniczenie zakresu publikacji informacji jest nieproporcjonalną lub niewystarczającą do uniknięcia zagrożenia stabilności rynków finansowych.

5. Informacje, o których mowa w ust. 1, usuwa się z Biuletynu Informacji Publicznej po upływie pięciu lat od momentu ich opublikowania, z tym że informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1, usuwa się po upływie roku.

6. Informacja o nałożonej karze administracyjnej jest przekazywana organowi sprawującemu nadzór nad działalnością instytucji obowiązanej.

7. Informacja o nałożonej karze administracyjnej na instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-5, 7-11 oraz pkt 24 i 25, w zakresie wskazanym w ust. 1 pkt 1-3 jest przekazywana europejskim urzędom nadzoru.

8. Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do kar administracyjnych nakładanych przez organy, o których mowa w art. 149 ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 151. 1. Spółki wymienione w art. 58, które nie dopełniły obowiązku zgłoszenia informacji, o których mowa w art. 59, w terminie wskazanym w ustawie, podlegają karze pieniężnej.

2. Instytucja obowiązana, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 16, której wspólnik albo akcjonariusz lub osoba fizyczna prowadząca taką działalność nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 50, podlega karze pieniężnej.

3. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 albo 2, nakłada minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze decyzji, w wysokości nie większej niż 1 000 000 zł.

Art. 152. 1. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez instytucję obowiązaną obowiązków, o których mowa w art. 145-146, organy, o których mowa w art. 149 ust. 1, mogą nałożyć na osobę, o której mowa w art. 52, odpowiedzialną za wykonanie obowiązków określonych w ustawie, w czasie w którym naruszono te przepisy, karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł.

2. Do nakładania kary, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 148 ust. 4 i 5 i art. 150.

Art. 153. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa.

Rozdział 13

Przepisy karne

Art. 154. 1. Kto, działając w imieniu lub na rzecz instytucji obowiązanej:

- 1) nie dopełnia obowiązku przekazania Generalnemu Inspektorowi zawiadomienia o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu lub obowiązku przekazania Generalnemu Inspektorowi zawiadomienia o powzięciu uzasadnionego podejrzenia, że określona transakcja lub wartości majątkowe będące przedmiotem tej transakcji mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu;
- 2) przekazuje Generalnemu Inspektorowi nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane dotyczące transakcji, rachunków lub osób,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisom ustawy ujawnia osobom nieuprawnionym, posiadaczom rachunku lub osobom, których transakcja dotyczy, informacje zgromadzone zgodnie z ustawą lub wykorzystuje te informacje w sposób niezgodny z przepisami ustawy.

3. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie.

Art. 155. Kto, udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie czynności kontrolnych, o których mowa w rozdziale 11, podlega grzywnie.

Rozdział 14

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 156. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2016 r. poz. 1999 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 1139) w art. 6 ust. 4, otrzymuje brzmienie:

„4. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 157. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 233, 1579 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 1139) w art. 3 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 158. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2016 r. poz. 40) dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Organ, o którym mowa w art. 13, sprawuje kontrolę nad działalnością fundacji będącej instytucją obowiązaną w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w zakresie zgodności jej działania z przepisami tej ustawy.

2. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 128 - 144, ustawy z dnia...o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. poz.).”.

Art. 159. W ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2017 r. poz. 210) po art. 25, dodaje się art. 25a w brzmieniu:

„25a. 1. Organ, o którym mowa w art. 8 ust. 5, sprawuje kontrolę nad działalnością stowarzyszenia, będącego instytucją obowiązaną w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w zakresie zgodności jej działania z przepisami tej ustawy.

2. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 128 -144, ustawy z dnia o przeciwdziałaniu praniu pieniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. poz.).”.

Art. 160. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz.U. z 2016 r. poz. 1796, 1948, 2175 i 2261) w art. 18 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4 Obowiązek zachowania tajemnicy nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 161. W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 794 oraz 1948) w art. 37 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 162. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922) w art. 43 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2a i 3, oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, z wyjątkiem zbioru danych, o których mowa w art. 80 ust. 2 ustawy z dnia o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz.) Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3–5 oraz art. 15–18.”.

Art. 163. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1314) w art. 14 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 164. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60, 768 i 1321) w art. 34a w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) instytucji obowiązanych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”.

Art. 165. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2016 r. poz. 1817 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 573) w art. 33a w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) niewypełniania obowiązków wynikających z przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”.

Art. 166. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1768) w prowadzi się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 uchyla się pkt 25a;
- 2) w art. 150 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej - w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. poz.);”.

Art. 167. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1910, z późn. zm.¹¹⁾) w prowadzi się następujące zmiany:

- 1) w art. 67 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) badaniu przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”;
- 2) w art. 68 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) badaniu przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”;
- 3) w art. 71 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

”5) usunięcie w wyznaczonym terminie nieprawidłowości w zakresie przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”.

Art. 168. W ustawie z dnia 9 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 471, 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 88, 379 i 1089) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wystąpić z wnioskiem do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Komendanta Głównego Policji o przekazanie informacji, czy w odniesieniu do podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, istnieją uzasadnione zastrzeżenia z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego, bezpieczeństwa interesów ekonomicznych państwa, a także zagrożeń związanych z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu.”.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 60, 85, 245, 768 i 1089.

Art. 169. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1015 i 1188, z 2015 r. poz. 396, z 2016 r. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 819 i 933) w art. 25 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje:

„6) Generalny Inspektor Informacji Finansowej - w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań określonych w przepisach o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”.

Art. 170. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2016 r. poz. 1131, z późn. zm.¹²⁾) w art. 49a ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje niezwłocznie Komisji Nadzoru Finansowego, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefowi Agencji Wywiadu wnioski o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, w celu przedstawienia opinii w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.”.

Art. 171. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1572 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 1089) w art. 59ic ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadkach, o których mowa w ust. 6 i 7, dostawca niezwłocznie informuje konsumenta, nieodpłatnie, o przyczynach odmowy zawarcia umowy, chyba że przekazanie takiej informacji zagrażałoby bezpieczeństwu narodowemu lub porządkowi publicznemu lub byłoby sprzeczne z przepisami prawa, w tym z przepisami ustawy z dnia r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U.), zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy.”.

Art. 172. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1170 i 1089) w art. 35 w ust. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, w zakresie wykonywania przez niego zadań określonych w przepisach o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”.

Art. 173. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 996 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 791 i 1089) w art. 54 ust. 1, otrzymuje brzmienie:

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1991 oraz z 2017 r. poz. 60, 202, 1089, 1215 i 1566.

„1. W przypadku gdy środki zdeponowane na rachunku zostały zablokowane na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, wypłatę środków gwarantowanych zawiesza się na czas trwania blokady.”.

Art. 174. W ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2261) w art. 39 ust. 5 otrzymuje:

„5. Obowiązek zachowania tajemnicy nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - w zakresie określonym tymi przepisami.”.

Art. 175. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. 1947, z późn. zm.¹³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 uchyla się pkt 11;

2) w art. 2 w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw określonych w art. 258, art. 270, art. 270a, art. 271, art. 271a, art. 273, art. 277a, w art. 286 § 1 oraz w art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 244 i 768), zwanej dalej „Kodeksem karnym”, w związku z którymi nastąpiło uszczuplenie lub narażenie na uszczuplenie należności publicznoprawnej, zapobieganie tym przestępstwom oraz ściganie ich sprawców, jeżeli zostały ujawnione przez KAS”;

3) w art. 14 w ust. 1 uchyla się pkt 8;

4) w art. 148:

a) w ust. 1 w pkt 1 uchyla się lit c,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, stawki dodatku kontrolerskiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, warunki i tryb przyznawania, wypłaty, zmiany wysokości oraz utraty dodatku kontrolerskiego, uwzględniając potrzebę zwiększenia skuteczności kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej, z wyłączeniem kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 2 pkt 9, audytu lub czynności, o których mowa w art. 113-117, art. 118 ust. 1-17, art. 119 ust. 1-

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2255 oraz z 2017 r. poz. 88, 244, 379, 708, 768, 1086 i 1321.

1) w odnośniku nr 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 3 w brzmieniu:

2) w art. 2 po pkt. 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

3) w art. 4:

a) po ust. 1 dodaje się ust.1a w brzmieniu:

„1a. W celu realizacji zadań związanych z wymianą informacji podatkowych instytucje obowiązane wymienione w art. 2 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, na pisemne żądanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub jego upoważnionego przedstawiciela, są obowiązane do udzielenia informacji gromadzonych na potrzeby realizacji obowiązków związanych ze stosowaniem środków bezpieczeństwa finansowego wynikających z tej ustawy.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Żądania, o których mowa w ust. 1 i 1a, oznacza się klauzulą „Tajemnica skarbowa”, a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych.”;

4) w art. 24 ust. 1 pkt 20 otrzymuje brzmienie:

„20) osobie kontrolującej – rozumie się przez to beneficjenta rzeczywistego, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”.

Rozdział 15

Przepisy przejściowe i dostosowujące

Art. 177. Do czasu wejścia w życie rozporządzeń, o których mowa w art. 79 ust. 3 i w art. 92, zawiadomienia, o których mowa w art. 73, art. 86 ust. 1 i w art. 89 ust. 1, potwierdzenie, o którym mowa w art. 86 ust. 3, żądania, o których mowa w art. 86 ust. 5 i w art. 87 ust. 1, zwolnienia, o których mowa w art. 86 ust. 6, informacje i dokumenty, o których mowa w art. 76, oraz informacje o zawiadomieniu, o których mowa w art. 88 ust. 8, są przekazywane na piśmie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej po uprzednim uzgodnieniu z Generalnym Inspektorem warunków organizacyjno-technicznych form przekazu.

Art. 178. Do postępowań w sprawie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 179. Rejestry transakcji, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 3 ustawy uchylanej w art. 189, są przechowywane do czasu upływu okresu przewidzianego do ich przechowywania na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 180. W zakresie określonym w art. 12, pozostają w mocy porozumienia, o których mowa w art. 5 ust. 1, 3 i 5 ustawy uchylanej w art. 189, zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 181. 1. Do kontroli wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Czynności podjęte w toku kontroli przed wejściem w życie niniejszej ustawy pozostają w mocy.

3. Upoważnienia Generalnego Inspektora, wydane na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 189, pozostają w mocy.

4. Dotychczasowe legitymacje służbowe, o których mowa w art. 21 ustawy uchylanej w art. 189, zachowują ważność do czasu wydania nowych, jednak nie dłużej niż przez 3 lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 182. Do postępowań w sprawie nałożenia kar pieniężnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 183. Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 15a ust. 6 ustawy uchylanej w art. 189, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów

wykonawczych wydanych na podstawie art. 85 ust. 4 ustawy, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 184. 1. Znosi się Międzyresortowy Komitet Bezpieczeństwa Finansowego.

2. Tworzy się Komitet Bezpieczeństwa Finansowego.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje członków Komitetu Bezpieczeństwa Finansowego w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

4. Komitet przedkłada do zatwierdzenia przez Generalnego Inspektora regulamin Komitetu, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

5. Członkowie Międzyresortowego Komitetu Bezpieczeństwa Finansowego, o których mowa w art. 20d ust. 5 ustawy uchylanej w art. 189, pełnią funkcję opiniodawczą i doradczą przy Generalnym Inspektorze w zakresie stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom, grupom i podmiotom do czasu powołania członków Komitetu Bezpieczeństwa Finansowego.

Art. 185. Pierwszą krajową ocenę ryzyka Generalny Inspektor opracowuje w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 186. Pierwszą ocenę ryzyka, o której mowa w art. 23, instytucje obowiązane sporządzają nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 187. Tworzy się Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych.

Art. 188. Spółki, o których mowa w art. 58, wpisane do rejestru sądowego przed dniem wejścia w życie ustawy, zgłaszają do Rejestru informacje o beneficjentach rzeczywistych w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 55-71 ustawy.

Rozdział 16

Przepisy końcowe

Art. 189. Traci moc ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2017 r. poz.1049).

Art. 190. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 55-71, art. 187 i 188, które wchodzi w życie po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Aleksandra Ostapiuk

Dyrektor
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/